

სს „ვითიბი ბანკი (ჯორჯია)“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული სანგარიშგებო
წლისათვის

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნასთან ერთად

შინაარსი**დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა**

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	1
მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	2
სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	3
კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	4
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	5

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. შესავალი.....	5
2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა.....	6
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩევასთან დაკავშირებით გამოყენებული მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები.....	15
4. სააღრიცხვო პოლიტიკაში შესული ცვლილებები და ახალი ან შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება.....	17
5. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები.....	18
6. ფული და ფულადი ეკვივალენტები.....	21
7. მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ.....	21
8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები.....	22
9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.....	24
10. ძირითადი საშუალებები.....	25
11. საინვესტიციო ქონება.....	26
12. გადასახადები.....	26
13. სხვა აქტივები და ვალდებულებები.....	28
14. ვალდებულებები ბანკებისა და საერთა.....	29
15. ვალდებულებები კლიენტების წინაშე.....	30
16. სხვა ნასესხები სახსრები.....	31
17. კაპიტალი.....	31
18. პირობითი ვალდებულებები.....	32
19. მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო.....	33
20. სხვა შემოსავალი.....	33
21. ხელფასები და სხვა საოპერაციო ხარჯი.....	34
22. რისკების მართვა.....	35
23. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება.....	46
24. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი.....	48
25. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები.....	50
26. კაპიტალის ადეკვატურობა.....	51

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა

სს „ვითობი ბანკი (ჯორჯია)“-ს აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

ჩვენ ჩავატარეთ სს „ვითობი ბანკი (ჯორჯია)“-ს და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში “ჯგუფი”) თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს კონსოლიდირებულ საბალანსო ანგარიშგებას 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საერთო მოგება-ზარალის ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას და ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებას ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, აგრეთვე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკისა და სხვა განმარტებითი შენიშვნების მიმოხილვა.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად მომზადებასა და სამართლიან წარმოდგენაზე და ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრულ შიდა კონტროლზე, რომელიც საჭიროა წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად და რომელშიც არ იქნება უნებლიე თუ განზრახ დაშვებული არსებითი უზუსტობები და შეცდომები.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ჩვენ ვაღდებულნი ვართ, ჩვენს მიერ ჩატარებული აუდიტის საფუძველზე გამოვთქვათ მოსაზრება აღნიშნულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტები მოითხოვენ ეთიკური ნორმების დაცვას, აგრეთვე აუდიტის დაგეგმვასა და ჩატარებას იმგვარად, რომ უზრუნველყოფილ იქნას იმის გარანტია, რომ ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს მნიშვნელოვან უზუსტობას.

აუდიტი გულისხმობს ისეთი პროცედურების ჩატარებას, რომლებიც გამიზნულია მტკიცებულების მოპოვებაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში მოყვანილი თანხებისა და მონაცემების თაობაზე. შერჩეული მეთოდიკა დამოკიდებულია აუდიტორთა მოსაზრებაზე, მათ შორის, არსებითი უზუსტობის რისკის შეფასების თაობაზე, მიუხედავად იმისა, იქნება მსგავსი უზუსტობა დაშვებული უნებლიედ თუ განზრახ. იმისათვის, რომ შეიმუშაოს ვითარებისა და გარემოების შესაფასებელი პროცედურები, რისკების შეფასებისას აუდიტორი ითვალისწინებს შიდა კონტროლის არსებულ მექანიზმებს, რომლებიც ქმნის შესაბამის პირობებს ორგანიზაციის მიერ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და სამართლიანი წარდგენისათვის. აღნიშნულის მიზანს არ წარმოადგენს მოსაზრების გამოხატვა ორგანიზაციის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობაზე. სხვებზე პროცედურები გულისხმობს ორგანიზაციის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შეფასებას. აუდიტი მოიცავს ისევე როგორც ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკისა და სააღრიცხვო შეფასებების სისწორისა და ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შემოწმებას, ასევე მთლიანად ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას.

დარწმუნებულნი ვართ, რომ აუდიტის პროცესში მოპოვებული მამტკიცებელი საბუთები საკმარის და სათანადო საფუძველს გვაძლევს აუდიტორული დასკვნის წარდგენისათვის.

დასკვნა

ჩვენი აზრით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება სამართლიანად ასახავს “ჯგუფის” ფინანსურ მდგომარეობას 2011 წლის 31 დეკემბრისათვის, მისი ფინანსური შედეგებისა და ფულადი ნაკადების ჩათვლით ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

ERNST & YOUNG LLC

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

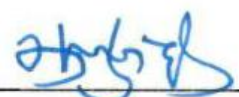
2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასი ლარი)

	<i>შენიშვნები</i>	<i>2011</i>	<i>2010</i>
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6	49,307	37,988
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	7	29,879	11,583
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	8	267,606	200,458
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:	9		
- გასაყიდად არსებული		3,037	94
- დაფარვის ვადაზე ფლობილი		8,486	31,382
ძირითადი საშუალებები	10	37,161	30,250
საინვესტიციო ქონება	11	18,182	17,897
მიმდინარე მოგების საგადასახადო აქტივები		76	286
გადავადებული მოგების საგადასახადო აქტივები	12	6,531	7,257
სხვა აქტივები	13	3,462	3,556
სულ აქტივები		423,727	340,751
ვალდებულებები			
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	14	40,689	5,644
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	15	181,868	180,576
სხვა ნასესხები სახსრები	16	100,807	63,676
გადავადებული მოგების საგადასახადო ვალდებულებები	12	7	-
სხვა ვალდებულებები	13	8,614	7,184
სუბორდინირებული სესხი	25	20,295	21,534
სულ ვალდებულებები		352,280	278,614
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	17	148,043	148,043
მიწის და შენობების გადაფასების რეზერვი		1,572	1,609
აკუმულირებული ზარალი		(78,168)	(87,515)
სულ კაპიტალი		71,447	62,137
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		423,727	340,751

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად “ბანკის” დირექტორთა საბჭოს მიერ 2012 წლის 23 მარტს

არჩილ კონცელიძე
 გენერალური დირექტორი

მამუკა ჯიჯავაძე
 მთავარი ბუღალტერი

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათასი ლარი)

	<i>შენიშვნები</i>	<i>2011</i>	<i>2010</i>
საპროცენტო შემოსავალი			
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		39,904	45,903
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები			
- გასაყიდად არსებული		289	-
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი		2,584	1,393
ფული და ფულის ეკვივალენტები		1,122	1,080
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		46	21
		43,945	48,397
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		(9,153)	(13,492)
ვალდებულებები ბანკების, საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ და სხვა ნასესხები სახსრები		(4,334)	(10,898)
სუბორდინირებული სესხი		(1,371)	(1,487)
		(14,858)	(25,877)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		29,087	22,520
სესხის გაუფასურების წმინდა რეზერვის (შექმნა)/გაუქმება	8	2,389	(23,013)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი/ (ხარჯი) რეზერვის შექმნის/გაუქმების შემდგომ		31,476	(493)
წმინდა შემოსავალი საკომისიოდან და გასამრჯელოდან	19	3,715	2,919
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან:			
- გარიგებებიდან		4,116	6,454
- საკურსო სხვაობებიდან		236	(151)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაუფასურება		-	(3)
წმინდა მოგება/(ზარალი) საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან		288	(17)
წმინდა მოგება/(ზარალი) საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	11	(1,091)	70
სხვა შემოსავალი	20	3,266	3,044
არასაპროცენტო შემოსავალი		10,530	12,316
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები	21	(20,177)	(17,607)
ცვეთა და ამორტიზაცია	10	(2,268)	(2,273)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	21	(8,864)	(7,587)
სხვა გაუფასურება და რეზერვები	13	(654)	(499)
არასაპროცენტო ხარჯი		(31,963)	(27,966)
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		10,043	(16,143)
მოგების გადასახადის (ხარჯი) /სარგებელი	12	(733)	803
მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი) წლის განმავლობაში		9,310	(15,340)

კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათასი ლარი)

	შენიშვნები	საწესდებო კაპიტალი	მიწის და შენობების გადაფასების რეზერვი	აკუმულირებული ზარალი	სულ კაპიტალი
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (კორექტირებული)		104,543	1,969	(72,535)	33,977
წლის მთლიანი სრული ზარალი		–	–	(15,340)	(15,340)
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა, მოგების გადასახადის გათვალისწინებით		–	(43)	43	–
ქონების გადაფასების რეზერვის გადატანა ქონების გაყიდვის შედეგად, გადასახადის გათვალისწინებით		–	(317)	317	–
საწესდებო კაპიტალის გამოშვება	17	43,500	–	–	43,500
2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		148,043	1,609	(87,515)	62,137
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		–	–	9,310	9,310
გადაფასების რეზერვის ცვეთა, გადასახადის გათვალისწინებით		–	(37)	37	–
2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		148,043	1,572	(78,168)	71,447

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
(ათასი ლარი)

	<i>შენიშვნები</i>	2011	2010
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტი		49,680	50,908
გადახდილი პროცენტი		(14,561)	(25,679)
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო		4,933	4,161
გადახდილი გასამრჯელო და საკომისიო		(1,206)	(1,271)
უცხოურ ვალუტაში შემდგარი გარიგებებიდან წმინდა რეალიზებული შემოსულობა		4,687	6,507
სხვა მიღებული შემოსავალი		2,569	2,909
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(19,071)	(15,790)
გადახდილი სხვა საოპერაციო ხარჯები		(9,468)	(7,391)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		17,563	14,354
<i>საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა)/კლება</i>			
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		(23,295)	(6,338)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		(81,688)	22,995
სხვა აქტივები		97	(281)
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/(კლება)</i>			
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		40,020	(81,149)
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		6,178	26,824
სხვა ვალდებულებები		(96)	(740)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადის გადახდამდე		(41,221)	(24,335)
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	-
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(41,221)	(24,335)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა		(8,255)	-
შემოდინება გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან და გამოსყიდვიდან		5,369	15
დაფარვის ვალდებულებების საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა		(21,071)	(69,044)
შემოდინება დაფარვის ვალდებულებების საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან		43,715	47,781
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(9,370)	(3,884)
შემოდინება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		56	317
შემოდინება საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან		5,029	359
საინვესტიციო ქონების შესყიდვა		(3,893)	(277)
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული/ (გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		11,580	(24,733)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
საწესდებო კაპიტალის ზრდა	17	-	43,500
სხვა ნასესხები სახსრებიდან ზრდა		115,578	17,453
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა		(74,552)	(34,936)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		41,026	26,017
სავალუტო კურსის გავლენა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		(66)	67
ფულისა და ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(კლება)		11,319	(22,984)
ფული და ფულის ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისი	6	37,988	60,972
ფული და ფულის ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლო	6	49,307	37,988

თანდართული შენიშვნები 5-52 გვერდებზე წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

1. შესავალი

ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა სს „ვითიბი ბანკი (ჯორჯია)“-სთვის (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც “ბანკი”) და მისი შვილობილი კომპანიებისთვის (შემდგომში ერთად მოხსენიებული, როგორც “ჯგუფი”).

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით “ბანკის” შვილობილი კომპანია საქართველოში რეგისტრირებული და მთლიანად “ბანკის” მფლობელობაში არსებული შემდეგი კომპანიები:

- ▶ შპს „საქართველოს საფონდო კომპანია“, რომლის გადახდილი სააქციო კაპიტალი შეადგენს 11 ლარს. კომპანია ფუნქციონირებს, როგორც საბროკერო აგენტი.
- ▶ „ჯთ+“, რომლის გადახდილი სააქციო კაპიტალი შეადგენს 0,2 ლარს. კომპანია ფლობს ჩოგბურთის კორტებს თბილისში.

“ბანკი” 1995 წლის 7 აპრილს ჩამოყალიბდა სააქციო საზოგადოებად „გაერთიანებული ქართული ბანკის“ სახელით საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. 2006 წლის 7 დეკემბერს “ბანკმა” შეიცვალა სახელი და ეწოდა „ვითიბი ბანკი (ჯორჯია)“. “ბანკი” საქმიანობს საქართველოს ეროვნული ბანკის (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც “სებ“-ი) მიერ 1995 წლის 19 მაისს გაცემული ზოგადი საბანკო ლიცენზიით.

“ბანკი” იღებს ანაბრებს მოსახლეობისგან, გასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს და თავის კორპორატიულ და საცალო კლიენტებს სხვადასხვა საბანკო მომსახურებას სთავაზობს. “ბანკის” სათავე ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში. 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით “ბანკს” აქვს 12 ფილიალი (4 მათგანი თბილისში) და 1 სერვის ცენტრი. 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით “ბანკს” ჰქონდა 13 ფილიალი (5 მათგანი თბილისში) და 1 სერვის ცენტრი.

“ბანკის” იურიდიული მისამართია საქართველო, თბილისი, ჭანტურიას ქ. 14.

2010 და 2011 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგი აქციონერები ფლობდნენ „ბანკის“ მიმოქცევაში გამოშვებული აქციების 1 %-ზე მეტს.

აქციონერი	2011 %	2010 %
ღსს ”ბანკი ვეტბე“.	96.31	96.31
შპს”ლაკარპა ენტერპრაიზისი“	2.08	2.08
სხვა	1.61	1.61
სულ	100.0	100.0

ღსს ”ბანკი ვეტბე“, (შემდგომში “მშობელი ბანკი”) წარმოადგენს “ბანკის” პირდაპირ მშობელს. ”ჯგუფის“ საბოლოო მაკონტროლებელ მხარე არის რუსეთის ფედერაცია, რომელიც მოქმედებს “ქონების ფედერალური სააგენტოს” მეშვეობით და 2011 წლის 31 დეკემბრისთვის ფლობს “მშობელი ბანკის” გამოშვებული აქციების 75.5%-ს (2010: 85.5%).

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ბანკის” სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოს წევრები არ ფლობდნენ “ბანკის” აქციებს.

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით “ბანკის” თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენდა 687-ს. (2010: 693).

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდგომში მოხსენიებული, როგორც „ფასს“) შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულებების მეთოდის გამოყენებით, გარდა მიწისა და შენობა-ნაგებობების, საინვესტიციო ქონების, გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების და მოგებაში ან ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომლებიც ასახულია სამართლიანი ღირებულებით.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში თუკი სხვაგვარად არ იქნა მითითებული. ანგარიშგება ლარშია წარმოდგენილი, რადგან “ბანკის” ფინანსური ოპერაციების უმეტესობა შესრულებულია აღნიშნულ ვალუტაში. ოპერაციები სხვა ვალუტაში აღრიცხულია როგორც უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები.

ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას აღწერილია ქვემოთ.

შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები არის ის სამეურნეო სუბიექტები, რომელთა საწესდებო კაპიტალის ნახევარზე მეტ წილს “ბანკი” ფლობს ხმის უფლებით, ან მას აქვს უფლება განახორციელოს ამ ორგანიზაციების საქმიანობაზე კონტროლი. შვილობილი კომპანიების ანგარიშები “ბანკის” ანგარიშგებაში კონსოლიდირებულია იმ დღიდან, როდესაც კონტროლი “ბანკის” ხელში გადაეცა და მათი კონსოლიდაცია წყდება იმ დღიდან, როდესაც “ბანკი” მათზე კონტროლის უფლებას დაკარგავს. “ჯგუფის” შიდა ტრანზაქციები, ნაშთები და არარეალიზებული შემოსულობა ამ ტრანზაქციებიდან, ასევე ზარალი ამ ტრანზაქციებიდან გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას, კონსოლიდირებული ანგარიშგების შედგენის მიზნით სრულად გაჭედილია. საჭიროების შემთხვევაში შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკა იცვლება მშობელი კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით.

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება

ბასს 39-ის სტანდარტის შესაბამისად, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ და მოგებასა და ზარალში ასახულ ფინანსურ აქტივებად, სესხებად და მოთხოვნებად, დაფარვის ვალდებულებით ფასიანი ქაღალდებად ან გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივებად. ფინანსური აქტივების თავდაპირველი აღიარებისას, მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება უშუალოდ გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯები მხოლოდ იმ ინვესტიციებისათვის, რომლებიც არ აისახება სამართლიანი ღირებულებით მოგებასა და ზარალში. “ჯგუფი” განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარების შემდგომ და მოგვიანებით შეიძლება მოახდინოს ფინანსური აქტივების რეკლასიფიცირება ქვემოთ მითითებულ შემთხვევებში.

აღიარების თარიღი

როგორც წესი, ფინანსური აქტივების გაყიდვებისა და შესყიდვების აღიარება ხდება სავაჭრო ოპერაციის დღეს, ანუ იმ თარიღით, როდესაც “ჯგუფი” შეისყიდის ან გაყიდის აქტივს. ჩვეულებრივ, ფინანსური აქტივების შესყიდვა და გაყიდვა ისეთი ოპერაციებია, რომლებიც მოითხოვს აქტივის მიტანას დანიშნულების პუნქტამდე კანონმდებლობით თუ საბაზრო პირობებით რეგულირებად ვადაში.

კრედიტები და დებიტორული დავალიანება

კრედიტები და დებიტორული დავალიანება არის აქტიურ ბაზარზე არაკოტირებული ფინანსური აქტივები ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდით, რომელიც არ არის წარმოებული ინსტრუმენტი. აღნიშნული ინსტრუმენტები არ არის განკუთვნილი სასწრაფო ან მოკლევადიანი გადაყიდვისთვის, და არ არის კლასიფიცირებული, როგორც სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები ან გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. აღნიშნული აქტივები აღრიცხება ამორტიზებული ღირებულებით მოქმედი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. მოგება და ზარალი აღიარებულია კონსოლიდირებული მოგება/ზარალის ანგარიშში, იმ შემთხვევაში თუ კრედიტები და დებიტორული დავალიანების აღიარება შეწყდება, გაუფასურდება ან ამორტიზირდება.

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, რომლებსაც აქვს ფიქსირებული ან განსაზღვრადი დაფარვის გრაფიკი და ფიქსირებული ვადა, კლასიფიცირდება, როგორც დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები, როდესაც “ჯგუფს” შესწევს მათი დაფარვის ვადამდე ფლობის უნარი და აქვს მათი დაფარვის ვადამდე ფლობის განზრახვა. ეს განსაზღვრება არ მოიცავს განუსაზღვრელი ვადის მქონე ინვესტიციებს. ინვესტიციები დაფარვის ვადამდე ფლობილ ფასიან ქაღალდებში აისახება ამორტიზებული ღირებულებით. ინვესტიციების გაუფასურებისას, ასევე ამორტიზაციის პროცესში მოგებისა და ზარალის აღიარება ხდება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები ის არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია, რომლებიც გამიზნულია გასაყიდად ან არ არის გათვალისწინებული რომელიმე სხვა კატეგორიაში. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივების შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო მოგებისა და ზარალის აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში ინვესტიციის აღიარების შეწყვეტის ან გაუფასურების დრომდე, როდესაც კუმულაციური მოგება-ზარალი, რომელიც მანამდე სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იყო ასახული, რეკლასიფიცირდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. თუმცა ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დაანგარიშებული პროცენტი აღიარდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

თუ “ჯგუფს” აქვს სურვილი და შესაძლებლობა, ფლობდეს გასაყიდად არსებულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს მათი დაფარვის ვადამდე, ისინი შეიძლება იყოს რეკლასიფიცირებული, როგორც დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. ამ შემთხვევაში, ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულება რეკლასიფიკაციის თარიღის მდგომარეობით განისაზღვრება ამ ქაღალდების ახალი ამორტიზებული ღირებულება. დაფარვის ფიქსირებული ვადის მქონე ინსტრუმენტების გადაფასების რეზერვები, რეკლასიფიკაციის თარიღისათვის, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით ამორტიზებული უნდა იქნას მოგებაში ან ზარალში ამ ფასიანი ქაღალდების დაფარვის ვადამდე.

სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ფინანსურ ბაზარზე გასაყიდად არსებული ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასით ბალანსის შედგენის თარიღისათვის ან დილერის მიერ შეთავაზებული ფასით (შეთავაზებული ფასი გრძელ პოზიციაზე და მოთხოვნილი ფასი მოკლე პოზიციაზე), ტრანზაქციის ხარჯის გამოკლების გარეშე.

ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის, რომელთა საბაზრო პირობებთან შედარებაც ვერ ხერხდება, სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შეფასების შესაბამისი მეთოდების გამოყენებით. მათ შორისაა წმინდა მიმდინარე ღირებულების დადგენის მეთოდი, რომელიც გულისხმობს ბაზარზე არსებული მსგავსი ინსტრუმენტების ფასებთან შედარებას და შეფასების სხვა მეთოდები.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულისგან, ეროვნული ბანკისადმი (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი მოთხოვნებისგან, რომელთაც აქვთ განთავსებიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალნი არიან საკონტრაქტო ვალდებულებებისგან.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობისას “ჯგუფი” ახორციელებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით ოპერაციებს, რომლებშიც ძირითადი წილი უკავია სავალუტო ფორვარდებსა და სვოპებს. ამგვარი ფინანსური ინსტრუმენტები შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ფასწარმოქმნის მოდელის შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია შესაბამისი ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო და საკონტრაქტო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება, როგორც აქტივები, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და როგორც ვალდებულებები, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული მოგება და ზარალი აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც სავალუტო ოპერაციებიდან წმინდა შემოსავალი/(ზარალი).

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირებულია, როგორც ვალდებულებები, როდესაც მფლობელის წინაშე საკონტრაქტო გარიგებების შედეგად “ჯგუფს” წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტრუმენტების, მომხმარებლების მიმართ, სხვა ნასესხებ სახსრებსა და სუბორდინირებულ სესხებს. აღნიშნული თავდაპირველად აღიარებულია მიღებული საფასურის სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის აღიარება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხდება ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

საკრედიტო ინსტიტუტების წინაშე ვალდებულება წარმოადგენს თანხებს, რომლებიც მოხიდულია “ჯგუფის” ლიკვიდურობის მართვის მიზნით. ხოლო სხვა ნასესხები სახსრები მოიცავს თანხებს, რომელიც მიღებულია საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებთან დადებული შესაბამისი ხელშეკრულებების თანახმად ძირითადი საქმიანობის მიზნებისთვის და “ჯგუფის” კლიენტების საქმიანობის დაფინანსებისათვის.

საოპერაციო იჯარა – “ჯგუფი”, როგორც მოიჯარე

აქტივების იჯარა, რომელთან მიმართებაშიც მფლობელობის რისკებიც და სარგებელიც მეიჯარის ხელშია, კლასიფიცირებულია, როგორც საოპერაციო იჯარა. საოპერაციო იჯარის საიჯარო თანხები აისახება წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი იჯარის პერიოდში და შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

“ჯგუფი” საანგარიშგებო თარიღით ასახავს ფინანსური აქტივებისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურებას. ფინანსური აქტივი თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად მიიჩნევა მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს რაიმე ფაქტის (ფაქტების) შედეგად გამოწვეული გაუფასურების ობიექტური საფუძველი, რომელსაც (რომელთაც) ადგილი ჰქონდა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ (წარმოშობილი “ზარალის ფაქტი”) და ზარალის ფაქტს (ფაქტებს) გავლენა აქვს ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის სამომავლო ფულად ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების საფუძველი შესაძლოა მიგვანიშნებდეს იმაზე, რომ მსესხებელი თუ მსესხებელთა ჯგუფი განიცდის ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს პროცენტისა თუ ძირითადი თანხის დაფარვის ვანტივას, არსებობს მისი გაკონტრების ან სხვაგვარი ფინანსური რეორგანიზაციის ალბათობა, ან თუ სავარაუდოა სამომავლო ფულადი ნაკადების კლება ეკონომიკური პირობების ცვლილებიდან გამომდინარე, რაც გამოიწვევს საკონტრაქტო პირობების დარღვევას.

მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები და კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული აქტივების შემთხვევაში “ჯგუფი” ჯერ სათითაოდ განსაზღვრავს, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე აქტივებისთვის ინდივიდუალურად ან ინდივიდუალური მნიშვნელობის არმქონე ფინანსური აქტივებისთვის კოლექტიურად. თუ დადგინდა, რომ ინდივიდუალურად შეფასებული ფინანსური აქტივის (განურჩევლად იმისა, მნიშვნელოვანია ის თუ არა) გაუფასურების ობიექტური საფუძველი არ არსებობს, აქტივის ჩართვა ხდება ფინანსური აქტივების ჯგუფში, რომელსაც ახასიათებს ანალოგიური საკრედიტო რისკები და ამ ფინანსური აქტივების ჯგუფის შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება კოლექტიურად. აქტივები, რომელთა შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება ინდივიდუალურად და რომელთათვისაც ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება, არ არის ჩართული გაუფასურებასთან მიმართებაში აქტივების კოლექტიური შეფასების პროცესში.

თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღირიცხება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (გარდა მომავალში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის გამოყენებით, ხოლო ზარალის თანხა აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. საპროცენტო შემოსავალი ერიცხება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას აქტივის თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით. თუ მომდევნო წელიწადის განმავლობაში გაუფასურების ზარალი გაიზრდება ან შემცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, უწინ აღიარებული გაუფასურების ზარალი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით.

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. თუ სესხს აქვს ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი, დისკონტის განაკვეთი გაუფასურების ზარალის შესაფასებლად წარმოადგენს მიმდინარე ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლა ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებიც გამოდინარეობს დაგირავებული ქონების გამოსყიდვის უფლების ჩამორთმევიდან, რომელსაც აკლდება უზრუნველყოფის მიღებასთან და რეალიზაციასთან დაკავშირებული ხარჯები, იმისდა მიუხედავად, მოსალოდნელია თუ არა დაგირავებული ქონების გამოსყიდვის უფლების ჩამორთმევა.

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია “ჯგუფის” შიდა საკრედიტო რანჟირების სისტემაზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის ისეთ მახასიათებლებს, როგორცაა აქტივის ტიპი, სექტორი, უზრუნველყოფის ტიპი, ვადაგადაცილების სტატუსი და სხვა.

გაუფასურებასთან მიმართებაში კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების სამომავლო ფულადი ნაკადები განსაზღვრულია მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების ისტორიული ზარალის შესაბამისად. ისტორიული ზარალი კორექტირდება ამჟამინდელ მონაცემებზე დაყრდნობით, რათა გათვალისწინებულ იქნას ამჟამინდელი პირობები, რომლებიც არ მოქმედებდა ისტორიული ზარალის წლებში, და არ იქნას გათვალისწინებული ისტორიული ზარალის პერიოდის ის გარემოებები, რომლებიც ამჟამად აღარ არსებობს. სამომავლო ფულადი ნაკადების სავარაუდო ცვლილებები ასახავს და უკავშირდება წლიდან წლამდე გარკვეული თარიღისათვის მომხდარ ცვლილებებს. სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდოლოგიის და დაშვებების, რომლებიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის მიზნით, გადახედვა ხდება რეგულარულად განსაზღვრულ და რეალურ ზარალს შორის სხვაობის შემცირების მიზნით.

გასაყიდად არსებული ფინანსური ინვესტიციები

გასაყიდად არსებული ფინანსური ინვესტიციებისათვის “ჯგუფი” ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ინვესტიციის თუ ინვესტიციათა ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური საფუძველი.

გასაყიდად არსებული კაპიტალის ინვესტიციების შემთხვევაში, ობიექტური საფუძველი ნიშნავს ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების მნიშვნელოვან ან გრძელვადიან შემცირებას მის თვითღირებულებაზე ნაკლებ ოდენობამდე. თუ არსებობს გაუფასურების საფუძველი, აკუმულირებული ზარალი, (რომელიც შეფასებულია როგორც სხვაობა შესყიდვის ღირებულებასა და მიმდინარე სამართლიან ღირებულებას შორის, რასაც აკლდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებული ინვესტიციის გაუფასურების ზარალი) ამოღებულია სხვა სრული შემოსავლის მუხლიდან და აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. კაპიტალის ინვესტიციების გაუფასურების ზარალის აღდგენა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახვით არ ხდება; გაუფასურების შემდგომ მათი სამართლიანი ღირებულების ზრდა მთლიანად სხვა სრულ შემოსავალში აისახება.

გასაყიდად არსებული სავალ ინსტრუმენტების შემთხვევაში, გაუფასურების შეფასება ხდება იმავე კრიტერიუმებით, როგორც ამორტიზებული ღირებულების მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში. სამომავლო საპროცენტო შემოსავალი ეფუძნება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას და ირიცხება საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც გამოიყენება გაუფასურების ზარალის შეფასების მიზნით სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებისათვის. საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. თუ შემდგომ პერიოდში სავალ ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გაიზრდება და ზრდა შესაძლოა ობიექტურად დაუკავშირდეს გაუფასურების მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარების შემდგომ მოვლენას, ხდება გაუფასურების ზარალის აღდგენა კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახვით.

ფინანსური აქტივების რესტრუქტურზაცია

საჭიროების შემთხვევაში დროდადრო “ჯგუფი” ახდენს თავის ფინანსური აქტივების რესტრუქტურზაციას. ძირითადად ეს ეხება სესხებს და მისაღებ ანგარიშებს. აღნიშნული ხორციელდება სამი ძირითადი სცენარის მიხედვით:

- ▶ თუ სესხის ვალუტა იცვლება, მაშინ ხდება ძველი სესხის აღიარების შეწყვეტა და ახალი სესხის აღიარება, რაც საჭიროებს ახალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრას. თუ ახალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთზე დაბალია, მაშინ თავდაპირველი აღიარებით გამოწვეული ზარალი აღიარებული იქნება საანგარიშგებო პერიოდში;

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რესტრუქტურისებული სესხები (გაგრძელება)

- ▶ თუ სესხის რესტრუქტურისაცია არ უკავშირდება მსესხებლის ფინანსურ სიძნელეებს და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები გადაისინჯა, მაშინ სესხი არ მიიჩნევა გაუფასურებულად. სესხის აღიარების შეწყვეტა არ ხდება, და განისაზღვრება ახალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი სესხის დარჩენილი პერიოდის ფულადი ნაკადების საფუძველზე. თუ რესტრუქტურისაციის თარიღისათვის ახალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი საბაზრო განაკვეთზე დაბალია, სესხის ახალი საბალანსო ღირებულება გამოითვლება, როგორც მისი სამართლიანი ღირებულება რესტრუქტურისაციის შემდეგ. სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს რესტრუქტურისაციის თარიღისათვის მოქმედი საბაზრო განაკვეთით დისკონტირებულ სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას. ამ შემთხვევაში, განსხვავება სესხის რესტრუქტურისაციამდე საბალანსო ღირებულებასა და რესტრუქტურისაციის შემდეგ მის სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარებულია, როგორც სესხის რესტრუქტურისაციის შედეგად მიღებული ზარალი.
- ▶ თუ სესხის გაუფასურება ხდება რესტრუქტურისაციის შემდეგ, მაშინ “ჯგუფი” სესხის აღდგენადი ღირებულების გამოსათვლელად ახალი ფულადი ნაკადებისთვის იყენებს თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს. გადაანგარიშებული ახალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას, რომელიც მოიცავს უზრუნველყოფის რეალიზაციიდან მისაღებ ამონაგებს, და სესხის რესტრუქტურისაციამდე მის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა შეტანილია მიმდინარე პერიოდის სესხის გაუფასურების ხარჯებში.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა ხდება, თუ:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ “ჯგუფმა” დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ▶ “ჯგუფის” მიერ (ა) გადაცემულ იქნა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) “ჯგუფის” მიერ გადაცემულ იქნა აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, თუ “ჯგუფის” მიერ გადაცემულ იქნა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ მომხდარა რისკებისა და სარგებლის, აქტივზე კონტროლის არც გადაცემა და არც შენარჩუნება, “ჯგუფის” მიერ აქტივის აღიარება ხდება შემდგომი გამოყენების პირობით. შემდგომი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და “ჯგუფის” მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

როდესაც შემდგომი გამოყენება მიიღებს გადაცემულ აქტივზე წერილობითი და/ან შექენილი ოფციონის ფორმას (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით), “ჯგუფის” ჩართულობის ხარისხი წარმოადგენს იმ გადაცემული აქტივის თანხას, რომლითაც შესაძლებელია აქტივის გამოსყიდვა. თუმცა იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს წერილობითი მიწოდების ოფციონი (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით) სამართლიანი ღირებულებით ასახულ აქტივზე, “ჯგუფის” ჩართულობის ხარისხი შემოიფარგლება გადაცემული აქტივების სამართლიან ღირებულებასა და ოფციონის სააღსრულებო ფასს შორის უმცირესით.

უმოქმედო სესხები

“ჯგუფის” პოლიტიკის თანახმად, უმოქმედო სესხების აღიარების შეწყვეტა ხდება შემდგენიარად:

- ▶ ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხები ჩამოიწერება “ბანკის” საკრედიტო კომიტეტის შესაბამისი გადაწყვეტილების საფუძველზე;
- ▶ სხვა სესხები ჩამოიწერება ინდივიდუალურად, მათი 150 დღით ვადაგადაცილების შემთხვევაში.

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა (გაგრძელება)

თუ “ჯგუფი” ამოიღებს თანხას სესხის ჩამოწერის შემდეგ პერიოდში, ამოღებული თანხა აისახება სესხის გაუფასურების რეზერვის ანგარიშზე.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება ხდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითვა და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, იმ შემთხვევაში თუ არსებობს აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების თანხების გაქვითვის იურიდიული უფლება და სურვილი, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. ეს არ ეხება ძირითად საკლირინგო ხელშეკრულებებს და დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები მთლიანად წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

ფინანსური გარანტიები

ბიზნესის წარმოების ჩვეულებრივ პროცესში “ბანკი” გასცემს ფინანსურ გარანტიებს, ძირითადად აკრედიტივებსა და საბანკო გარანტიებს. ფინანსური გარანტიები სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, “სხვა ვალდებულებების” მუხლში, როგორც მიღებული პრემია. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, “ბანკის” ვალდებულებები თითოეული გარანტიისთვის ფასდება ამორტიზებულ პრემიასა და გარანტიის შედეგად წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულების დასაფარად გაწეული ხარჯების მაქსიმალურად ზუსტ გათვლას შორის უმეტესით.

ყოველი მატება ვალდებულებებში, რაც დაკავშირებულია ფინანსურ გარანტიებთან, აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. მიღებული პრემია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულია წრფივი მეთოდის გამოყენებით გარანტიის ვადის განმავლობაში.

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი გამოიანგარიშება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის თავდაპირველი აღიარებიდან თუ აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ ოპერაციაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ დასაბეგრ მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აისახება იმ პირობით, თუ არსებობს ალბათობა დასაბეგრი მოგებისა, რომლითაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების დაფარვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც მოქმედებდა ან ამოქმედდა ანგარიშგების დღეს.

გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა ინვესტიციებიდან შვილობილ კომპანიებში, მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაკონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის აღდგენის დრო და ახლო მომავალში მათი აღდგენა არ არის მოსალოდნელი.

**2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)
გადასახადები (გაგრძელება)**

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს “ჯგუფის” საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები, გარდა მიწისა და შენობებისა, აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების მოცულობა. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია. შენობა-ნაგებობები შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება გადაფასების თარიღის შემდგომ დარიცხული ცვეთა და გაუფასურება. მიწის შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით და მას არ ერიცხება ცვეთა. შეფასება ტარდება იმდენად ხშირად, რომ გადაფასებული აქტივს სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

გადაფასების ნებისმიერი მეტობა კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავლებში ჩართული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება უწინ მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებული ამავე აქტივის გადაფასებისას მისი ოდენობის შემცირების აღდგენა. ამ შემთხვევაში მატების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. გადაფასების დევიციტის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დევიციტი, რომელიც უშუალოდ გაქვითავს ამავე აქტივზე უწინ აღიარებულ მეტობას, პირდაპირ გაიქვითება ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის მეტობიდან.

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე.

დაუმთავრებელი მშენებლობა აღრიცხება თვითღირებულებით, რასაც საჭიროების შემთხვევაში აკლდება გაუფასურების რეზერვი. მშენებლობის დასრულების შემდეგ აქტივები გადაიტანება საოფისე ან სხვა შენობებში მათი საბალანსო ღირებულებით. დაუმთავრებელი მშენებლობის ცვეთა არ ხდება, სანამ აქტივი ექსპლუატაციისთვის მზად არ იქნება.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

აქტივის ცვეთა დარიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მანქანებლების მიხედვით:

	წლები
შენობა-ნაგებობები	50
კომუნალური სისტემები და მასთან დაკავშირებული მოწყობილობები	10-40
კომპიუტერები და საკომუნიკაციო ტექნიკა	4
ავტო და საოფისე მოწყობილობები	6
სატრანსპორტო საშუალებები	5
საიჯარო გაუმჯობესებები	შესაბამის საიჯარო პერიოდში

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის მიწა ან შენობა ან შენობის ნაწილი, რომელიც გაიცემა იჯარით საიჯარო შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის გაზრდისათვის, რომელიც საქმის ჩვეულებრივი მსვლელობისას, “ჯგუფის” მიერ არ არის გამოყენებული ან გასაყიდად განკუთვნილი.

საინვესტიციო ქონების თავდაპირველი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების ჩათვლით და შემდეგ ხელმეორედ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით საბაზრო ფასის საფუძველზე, რომელზეც შეიძლება ნებაყოფლობით შეთანხმდნენ გათვითცნობიერებული მხარეები. “ჯგუფის” საინვესტიციო ქონების ღირებულება გადაფასდება ყოველი ანგარიშგების თარიღისთვის და მისი აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც საინვესტიციო ქონების გადაფასების შედეგად მიღებული მოგება/ზარალი. გამოქვეყნებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის ნაწილში.

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი თავდაპირველი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობა შეფასებულია განსაზღვრული ან განუსაზღვრელი ვადით. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო ეკონომიური ხანგრძლივობის – 5-20 წლის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას. ვადიანი არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება სულ მცირე ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც “ჯგუფს” წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გაღიწება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

საპენსიო თუ სხვა ვალდებულებები თანამშრომელთა წინაშე

“ჯგუფს” არა აქვს საპენსიო უზრუნველყოფის სისტემა საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო სისტემის გარდა.

საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალი. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღირიცხება, როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

ღივიდენდები

ღივიდენდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი განცხადებულია ანგარიშგების შედგენამდე პერიოდში ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით. ღივიდენდები გაცხადებულია, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გაცხადებულია ანგარიშგების შედგენის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცეამდე.

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

შემოსავლის და ხარჯების აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია მისი სანდოდ შეფასება.

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისათვის და გასაყიდად არსებული საპროცენტო სარგებლის მქონე ფასიანი ქაღალდებისათვის, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეტოღით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც მოსალოდნელ სამომავლო ფულად გადახდებს/შემოსავლებს ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის, ან სადაც შესაფერისია, უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში ადისკონტირებს ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ “ჯგუფი” გადახდადებს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღიარებულია როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივის თუ მსგავსი აქტივების “ჯგუფის” ღირებულება მცირდება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება გრძელდება ახალ საბალანსო ღირებულებაზე თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

საანგარიშსწორებო და საკასო ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიოს აღიარება ხდება კლიენტისთვის მომსახურების გაწევისთანავე.

სესხის აუთოისებელი თანხის საკომისიო იმ სესხების შემთხვევაში, რომელთა ათვისებაც მოსალოდნელია და საკრედიტო პროდუქტებთან დაკავშირებული სხვა გასამრჯელოები, მათ შორის გარანტიებისა და აკრედიტივების გაცემის საზღაური გადავადდება (დამატებით ხარჯებთან ერთად) და აღიარდება სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირების სახით.

შემოსავალი დივიდენდებიდან

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როცა “ჯგუფს” განესაზღვრება თანხების მიღების უფლება.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც “ჯგუფის” ფუნქციონალური ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღიარებულია ფუნქციონალურ ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ლარში ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული ფუნქციონალური ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება-ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი მუხლების კონვერტაცია, რომლებიც პირვანდელი

2. მომზადების საფუძველი და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია (გაგრძელება)

ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელშეკრულებო გაცვლით კურსსა და “სებ“-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ მოგებას გამოკლებული ზარალის მუხლში. “სებ“-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესაბამისად იყო 1.6703 და 1.7728 ლარი 1 აშშ დოლართან მიმართებაში. 2012 წლის 23 მარტს “სებ“-ის ოფიციალური კურსი იყო 1.6403 ლარი 1 აშშ დოლართან მიმართებაში.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩევასთან დაკავშირებით გამოყენებული მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები

“ჯგუფი“ მიმართავს გარკვეულ შეფასებს და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსური წლისთვის. შეფასებები და დაშვებები მუდმივად გადაისინჯება და ეყრდნობა ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენებს, რომელთა გონივრული პროგნოზირებაც შესაძლებელია გარემოებების გათვალისწინებით. ხელმძღვანელობა ასევე გარკვეულ გადაწყვეტილებებს იღებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში. ქვემოთ მოცემულია გადაწყვეტილებები, რომლებსაც აქვს ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და შეფასებები, რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვნად შეცვალოს მომდევნო ფინანსური წლის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება:

ფუნქციონირებადი საწარმო

“ჯგუფის“ ხელმძღვანელობის შეფასებით, “ჯგუფს“ შესწევს უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც მოქმედმა საწარმომ. “ჯგუფის“ ხელმძღვანელობამ გამოთქვა კმაყოფილება იმასთან დაკავშირებით, რომ “ჯგუფს“ აქვს ფულადი სახსრები და “მშობელი ბანკის“ ფინანსური მხარდაჭერა უახლოეს მომავალში თავისი საქმიანობის გასაგრძელებლად. ამასთან, ხელმძღვანელობა არ ფლობს ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს “ჯგუფის“ უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც მოქმედმა საწარმომ. აქედან გამომდინარე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე.

სესხების გაუფასურების რეზერვი

“ჯგუფის“ მიერ რეგულარულად ხდება სესხებისა და მისაღები ანგარიშების გადახედვა გაუფასურებასთან მიმართებაში. “ჯგუფი“ იყენებს საკუთარ შეფასებებს ნებისმიერი გაუფასურების ზარალის განსაზღვრის მიზნით იმ შემთხვევებში, როდესაც მსესხებელს აქვს ფინანსური სირთულეები და ანალოგიურ მსესხებელთან მიმართებაში ისტორიული მონაცემები რთულად მოიპოვება. ასევე “ჯგუფი“ აფასებს სამომავლო ფულადი ნაკადების ცვლილებას იმ მოპოვებად მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც მიუთითებენ, რომ არსებობს გაუარესებისკენ ცვლილება “ჯგუფში“ მსესხებლების გადახდის სტატუსისა ან ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობისა, რაც განაპირობებს “ჯგუფში“ აქტივებზე ვალდებულებების შეუსრულებლობას.

საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივებისთვის ხელმძღვანელობა იყენებს ისტორიული ზარალის გამოცდილებაზე დაყრდნობილ შეფასებებსა და ანალოგიური სესხებისა და მისაღები ანგარიშების გაუფასურების ობიექტურ საფუძველს. მიმდინარე მოვლენების ასახვის მიზნით “ჯგუფი“ ეყრდნობა საკუთარ შეფასებებს სესხებისა თუ მისაღები ანგარიშების სათანადო მონაცემების კორექტირებისათვის.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩევასთან დაკავშირებით გამოყენებული მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ქონების გადაფასება

“ჯგუფი” რეგულარულად ახდენს ძირითადი საშუალებების (მიწის, საოფისე შენობებისა და საინვესტიციო ქონების) ღირებულების გადახედვას სამართლიან ღირებულებასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით და ახდენს გადაფასებას, რათა ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მათი სამართლიანი ღირებულებისაგან. “ჯგუფი” ახდენს გადაფასებას სპეციალური შეფასების ტექნიკისა და ადგილობრივ ბაზარზე განხორციელებული უძრავი ქონების ოპერაციების შესახებ არსებული ინფორმაციის გამოყენებით. თუმცა აღნიშნული შეფასების მეთოდის გამოყენებით მიღებული შედეგები შესაძლოა ყოველთვის არ შეესაბამებოდეს ძირითადი საშუალებების საბაზრო ღირებულებას.

მიწა და შენობები გადაფასებულია საბაზრო ღირებულებასთან მიმართებით 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. გადაფასებული შენობები 2010 წლის 1 იანვრიდან აღიარებულია მათი სასარგებლო გამოყენების დარჩენილი ვადის მიხედვით. “ჯგუფის” ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ შენობებისა და მიწის საბალანსო ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება ამ აქტივების სამართლიანი ღირებულებისაგან 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

საინვესტიციო ქონება გადაფასდება საბაზრო ღირებულების მისაღებად მინიმუმ ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

საგადასახადო სისტემა

საქართველოში მოქმედი საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა სხვადასხვაგვარად განმარტების საშუალებას იძლევა. საკანონმდებლო ცვლილებები არის ხშირი, მოულოდნელი და აქვთ რეტროსპექტიული ეფექტი. შესაბამის საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ ეჭვქვეშ დააყენონ ხელმძღვანელობის მხრიდან კანონმდებლობის ამგვარი ინტერპრეტაციები “ჯგუფის” ოპერაციებთან და საქმიანობასთან მიმართებაში. საქართველოში საგადასახადო ორგანოებს კანონმდებლობის განმარტებასა და შეფასებაში სულ უფრო და უფრო შეუვალი პოზიცია უჭირავთ და ამის გამო შეიძლება ის ოპერაციები და საქმიანობა, რომლებიც წარსულში ეჭვქვეშ არ დამდგარა, ახლა სადავო გახდეს. შესაძლოა რიგ შემთხვევებში შემოწმებისას ადგილი ჰქონდეს მნიშვნელოვან დამატებით გადასახადებს, ჯარიმებსა და საურავებს. საგადასახადო ორგანოები უფლებამოსილი არიან შეამოწმონ შემოწმების თარიღიდან უკანასკნელი ექვსი კალენდარული წლის პერიოდი.

თუმცა, “ბანკის” ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მათ მიერ საკანონმდებლო სისტემის გაგება და საგადასახადო ორგანოთა მიერ ჩატარებული შემოწმებების ანალიზი იძლევა კანონთა სწორად განმარტების საფუძველს. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ მათ მიერ სათანადო საგადასახადო კანონმდებლობის განმარტება ადეკვატური და მისაღები იქნება. ამასთანავე, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ “ჯგუფს” ღარიცხული აქვს ყველა სათანადო გადასახადი.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები

აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები წარმოადგენს მოგების გადასახადს, რომლის აღდგენაც შესაძლებელია მომავალი დასაბეგრი მოგებიდან გამოქვითვით და რომელიც აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები აღირიცხება იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც მოსალოდნელია შესაბამისი საგადასახადო შედავათების რეალიზაცია. სამომავლო გადაბეგრი მოგება და მომავალში მოსალოდნელი საგადასახადო შედავათების ოდენობა ეყრდნობა ხელმძღვანელობის გონივრულ შეფასებას არსებული პირობების გათვალისწინებით.

ცვლილებები წარდგენაში

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში საპროცენტო ხარჯის უფრო დაწერილებით წარმოდგენის მიზნით შესაძარისი რიცხვები დაკორექტირებულია მიმდინარე წლის რიცხობრივ მონაცემებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩევასთან დაკავშირებით გამოყენებული მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

რეკლასიფიკაციის შედეგი მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშზე 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

საპროცენტო ხარჯი	აღრე წარმოდგენილი მონაცემები	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიკაციის შემდეგ
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	(12,378)	12,378	-
ვალდებულებები საქართველოს ეროვნული ბანკისა და მთავრობის მიმართ	(1,184)	1,184	-
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	(12,315)	(1,177)	(13,492)
ვალდებულებები ბანკების, საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	-	(10,898)	(10,898)
სუბორდინირებული სესხი	-	(1,487)	(1,487)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკაში შესული ცვლილებები და ახალი ან შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

წლის განმავლობაში „ჯგუფმა“ მიიღო შემდეგი ახალი „ფასს“ სტანდარტები და მათი ცვლილებები. ძირითადი ცვლილებების შედეგები იხილეთ ქვემოთ:

ბასს 24 „დაკავშირებული მხარეების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენა“ (გადასინჯული)

გადასინჯული ბასს 24, გამოიცა 2009 წლის ნოემბერში და ამოქმედდა 2011 წლის 1 იანვარს ან შემდგომ დაწესებული წლიური პერიოდებისთვის, ამარტივებს მოთხოვნებს სამთავრობო ორგანიზაციების მიმართ და განმარტავს დაკავშირებული მხარის დეფინიციას. წინა პერიოდში, მთავრობის მხრიდან კონტროლირებად ან მისი გავლენის ქვეშ მყოფ ორგანიზაციებს უნდა გაემქმედა ინფორმაცია იმავე მთავრობის მიერ კონტროლირებადი ან მისი გავლენის ქვეშ მყოფ ორგანიზაციებთან განხორციელებული ყველა ტრანზაქციის შესახებ. გადასინჯული სტანდარტი მოითხოვს ყველა აღნიშნული ტრანზაქციების საჯაროობას მხოლოდ მათი ინდივიდუალური ან კოლექტიური მნიშვნელობის შემთხვევაში.

ბასს 32 შესწორება „ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა: უფლებების ემისიის კლასიფიკაცია“

2009 წლის ოქტომბერში ბასს-მა გამოაქვეყნა ბასს 32-ის ცვლილებები. საწარმომ უნდა გაითვალისწინოს ეს ცვლილებები 2010 წლის 1 თებერვლის შემდგომი პერიოდებისათვის. ეს შესწორება ცვლის ფინანსური ვალდებულების განმარტებას, რომლის შედეგადაც უფლებათა ემისიები, გარკვეული ოფციონები და ვარანტები კლასიფიცირდება წილობრივ ინსტრუმენტებად. ეს ცვლილება გამოყენებადი იქნება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც კომპანიის ერთი და იმავე კლასის არაწარმოებული წილობრივი ინსტრუმენტის ყველა მფლობელს მიეცემა პროპორციული უფლება, შეისყიდოს ამავე კომპანიის არაწარმოებული წილობრივი ინსტრუმენტების ფიქსირებული რაოდენობა ნებისმიერი ვალუტის ფიქსირებული თანხის სანაცვლოდ. „ჯგუფის“ მთლიანად ეს ცვლილებები არ მოახდენს გავლენას „ჯგუფის“ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფაისკ 19 „ფინანსური ვალდებულებების წილობრივი ინსტრუმენტებით დაფარვა“

ფაისკ-ის ინტერპრეტირება 19 გამოიცა 2009 წლის ნოემბერში და ძალაში შევიდა 2010 წლის 1 ივლისის შემდგომი წლიური პერიოდებისათვის. ეს ინტერპრეტაცია განმარტავს საბუღალტრო აღრიცხვას, როდესაც ხდება ფინანსური ვალდებულებების პირობების ხელახალი გადასინჯვა, რის შედეგად ორგანიზაცია უშვებს წილობრივ ინსტრუმენტებს ფინანსური ვალდებულების მთლიანად ან ნაწილობრივ დაფარვის მიზნით. ინტერპრეტაციას არ ქონია გავლენა „ჯგუფის“ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

4. სააღრიცხვო პოლიტიკაში შესული ცვლილებები და ახალი ან შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

„ფასს“-ის გაუმჯობესება

2010 წლის მაისში *ბასსს*-მა გამოაქვეყნა სტანდარტების შესწორებების მესამე ნაკრები, რომლის უმთავრესი მიზანი იყო შეუსაბამობების და ფორმულირების გამოსწორება. შესწორებების უმეტესი ნაწილი ძალაშია 2011 წლის 1 იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისათვის. თითოეულ სტანდარტთან მიმართებით მოქმედებს გარდამავალი პირობები. 2010 წლის მაისში შეტანილმა ცვლილებებმა - „ფასს“-ის გაუმჯობესება“ შემდეგი გავლენა იქონია „ჯგუფის“ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე და მის საქმიანობაზე:

- ▶ „ფასს“ 7 ფინანსური ინსტრუმენტები: გამჟღავნება - ცვლილებები ეხება რაოდენობრივ და საკრედიტო რისკის გამჟღავნებას. დამატებით მოთხოვნებმა არ იქონია მნიშვნელოვანი გავლენა, რადგან ინფორმაცია ხელმისაწვდომია.
- ▶ „ფასს“ 1, „ფასს“ 3, ბასს 1, ბასს 27, ბასს 34 და ფაისკ 13 სხვა შესწორება გავლენას არ იქონიებს „ჯგუფის“ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე ან საქმიანობაზე.

ქვემოაღნიშნულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებში ცვლილებებმა გავლენა არ იქონია „ჯგუფის“ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე ან საქმიანობაზე:

- ▶ „ფასს“ 1 ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება - შეზღუდული გათავისუფლება „ფასს“, 7 შედარებითი გამჟღავნებისაგან, მათთვის ვინც პირველად იყენებს ამ სტანდარტებს.
- ▶ „ფაისკ“ 14 წინასწარი გადახდა დაფინანსების მინიმალური მოთხოვნების შემთხვევაში.

5. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები

გამოქვეყნებულია ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც „ჯგუფმა“ ვადაზე ადრე არ დანერგა და რომლებიც სავალდებულოა „ჯგუფისთვის“ 2012 წლის 1 იანვრიდან ან შემდგომ პერიოდებში:

„ფასს“ 9- ფინანსური ინსტრუმენტები

2009 წლის ნოემბერში ბასსს-მა გამოაქვეყნა „ფასს“ 9 - ფინანსური ინსტრუმენტების პირველი ფაზა. ეს სტანდარტი საბოლოოდ ჩაანაცვლებს ბასს 39-ს - ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება. „ფასს“ 9 ძალაში შევა 2015 წლის 1 იანვრის შემდგომი პერიოდებისათვის. „ფასს“ 9-ის პირველი ფაზა განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების შეფასებისა და კლასიფიკაციის ახალ მოთხოვნებს. განსაკუთრებით საყურადღებოა რომ, ყველა ფინანსური აქტივი შემდგომში კლასიფიცირებული უნდა იყოს ან ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალში ასახვით. არასავალდებულო არსებული წილობრივი ინსტრუმენტების აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში ფასს 9 მოითხოვს, რომ სამართლიან ღირებულებაში საკრედიტო რისკის შეცვლით გამოწვეული ცვლილებები აისახოს სხვა სრულ შემოსავალში. „ჯგუფი“ აფასებს ახალი სტანდარტის მიღებასთან დაკავშირებულ შედეგებს და განიხილავს სტანდარტის მიღების თარიღს.

„ფასს“ 10 - კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფასს 10-ის მიხედვით კონტროლის სისტემის ერთი მოდელი ვრცელდება ყველა კომპანიაზე, მათ შორის სპეციალური დანიშნულების კომპანიებზეც. ბასს 27-ის მოთხოვნებისგან განსხვავებით, ფასს 10-ში ცვლილებების შედეგად ხელმძღვანელობას მოუწევს დიდწილად თავად განსაზღვროს, რომელი კომპანიები ექვემდებარება კონტროლს და შესაბამისად, რომელი კომპანიები უნდა შევიდეს მშობელი კომპანიის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. გარდა ამისა, ფასს 10-ს ერთვის სააგენტო ურთიერთობების შემთხვევაში მისი გამოყენების შესახებ გარკვეული მითითებები. ფასს 10 ნაწილობრივ ჩაანაცვლებს ბასს 27-ს „კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება“, რომელიც ეხება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აღრიცხვას და ასევე მოიცავს იმ-12-ში „კონსოლიდაცია - სპეციალური დანიშნულების ეკონომიკური სუბიექტები“ წამოყენებულ საკითხებს. იგი ძალაში შედის 2013 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ვადაზე ადრე გამოყენება დასაშვებია. ამჟამად „ჯგუფი“ აფასებს „ფასს“ 10-ის მიღებასთან დაკავშირებულ სავარაუდო გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობაზე და საქმიანობაზე.

5. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები (გაგრძელება)

„ფასს“ 11 - „ერთობლივ საქმიანობაში მონაწილეობა“

ფასს 11-ით გაუქმებულია ერთობლივად კონტროლირებადი საწარმოების პროპორციული კონსოლიდაციის მეთოდით აღრიცხვა. ამის ნაცვლად ერთობლივად კონტროლირებადი საწარმოები, რომლებიც ერთობლივი საწარმოს განმარტებას აკმაყოფილებს, უნდა აღირიცხოს კაპიტალ-მეთოდით. ფასს 11 ჩაანაცვლებს ბასს 31-ს „ერთობლივ საქმიანობაში მონაწილეობა“ და იმკ 13-ს „ერთობლივად კონტროლირებადი ერთეულები - კონტროლის უფლების მქონე ინვესტირების არაფულადი შენატანები“ და ძალაშია 2013 წლის 1 იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის. ვადაზე ადრე გამოყენება დასაშვებია. „ჯგუფს“ მიანია, რომ ფასს 11-ის მიღება გავლენას არ მოახდენს მის ფინანსურ მდგომარეობასა და შედეგებზე.

„ფასს“ 12 „სხვა საწარმოებში მონაწილეობის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება“

ფასს 12 მოიცავს ინფორმაციის წარმოდგენის ყველა იმ მოთხოვნას, რომლებსაც აქამდე ითვალისწინებდა ბასს 27 კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგებისთვის და ასევე ბასს 31 და ბასს 28. ეს მოთხოვნები ეხება კომპანიის წილობრივ მონაწილეობას შეიღობილ კომპანიებში, ერთობლივ საწარმოებში, მეკავშირე და სტრუქტურირებულ ერთეულებში. დამატებულია გარკვეული ახალი მოთხოვნებიც. ფასს 12 მოქმედებს 2013 წლის 1 იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის. ვადაზე ადრე გამოყენება დასაშვებია. სტანდარტის მიღება მოითხოვს „ჯგუფის“ ფინანსურ ანგარიშგებაში ახალი ინფორმაციის წარმოდგენას, თუმცა გავლენას არ მოახდენს მის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან შედეგებზე.

„ფასს“ 13 „სამართლიანი ღირებულებით შეფასება“

ფასს 13 სამართლიანი ღირებულებით ყველა იმ შეფასებისთვის, რომლებიც ფასს-ის შესაბამისად ტარდება, ერთიან მეთოდს განსაზღვრავს. ფასს 13 არ ცვლის სამართლიანი ღირებულებით შეფასების აუცილებლობის დადგომის წესს, იგი მხოლოდ ფასს-ის შესაბამისად სამართლიანი ღირებულებით შეფასების მეთოდებს განსაზღვრავს, როდესაც სამართლიანი ღირებულება აუცილებელი ან ნებადართულია. ფასს 13 ძალაშია 2013 წლის 1 იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის. ვადაზე ადრე მიღება ნებადართულია. ფასს 13-ის მიღებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს „ჯგუფის“ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ აქტივებსა და ვალდებულებებზე. ამ ეტაპზე ჯგუფი აფასებს ფასს 13-ის შესაძლო მიღების შედეგებს თავის ფინანსურ მდგომარეობას და შედეგებზე.

ბასს 27 „ცალკე ფინანსური ანგარიშგება“ (შესწორებული 2011)

ახალი ფასს 10-ისა და ფასს 12-ის მიღების შედეგად, ბასს 27-ს რჩება მხოლოდ შეიღობილი, ერთობლივად კონტროლირებადი და მეკავშირე კომპანიების ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება. ცვლილება ძალაშია 2013 წლის 1 იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის. „ჯგუფის“ მოლოდინით ამ ცვლილებებს გავლენა არ ექნება „ჯგუფის“ ფინანსურ მდგომარეობაზე.

ბასს 28 „ინვესტიციები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოში“ (შესწორებული 2011)

ახალი ფასს 11-ისა და ფასს 12-ის მიღების შედეგად ბასს 28-ს დაერქვა ბასს 28 „ინვესტიციები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“ და აღწერს კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებას მეკავშირე კომპანიებსა და ერთობლივ საწარმოებში ინვესტიციების დროს. ეს ცვლილება ძალაშია 2013 წლის 1 იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის. „ჯგუფის“ მოლოდინით ამ ცვლილებებს გავლენა არ ექნება „ჯგუფის“ ფინანსურ მდგომარეობაზე.

„ფასს“ 7 შესწორება „ფინანსური ინსტრუმენტები: ინფორმაციის გამჟღავნება“

ცვლილებები 2010 წლის ოქტომბერში გამოქვეყნდა და ძალაშია 2011 წლის 1 ივლისის შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის. ცვლილების მიხედვით სავალდებულოა დამატებითი ინფორმაციის წარმოდგენა იმ ფინანსური აქტივების შესახებ, რომლებიც გადაცემულია, მაგრამ მათი აღიარება არ შეწყვეტილა, რათა „ჯგუფის“ ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელს წარმოდგენა შეექმნას ამ აქტივებს, რომელთა აღიარებაც არ შეწყვეტილა, და მათთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს შორის დამოკიდებულებაზე. ამასთანავე, ცვლილება მოითხოვს იმ აქტივების, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია, შემდგომი მონაწილეობის შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენას, რათა მომხმარებელს ამ აქტივებში კომპანიის შემდგომი მონაწილეობის ხასიათისა და მასთან დაკავშირებული რისკების შეფასების საშუალება ჰქონდეს. ცვლილება ეხება მხოლოდ ინფორმაციის წარმოდგენის წესს და არ აისახება ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან შედეგებზე.

ბასს 12 შესწორება „მოგების გადასახადი“ – გადავადებული გადასახადი: შესაბამისი აქტივების ამოღება

2010 წლის დეკემბერში ბასს-მა გამოაქვეყნა ბასს 12-ში შესული ცვლილებები, რომლებიც ძალაშია 2012 წლის 1 იანვრის შემდგომი პერიოდებისთვის. ცვლილებები ეხება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ საინვესტიციო ქონებაზე გადავადებული გადასახადის განსაზღვრას. ცვლილება შეიცავს ვარაუდს, რომ ბასს 40-ის სამართლიანი ღირებულების მეთოდით შეფასებულ საინვესტიციო ქონებაზე გადავადებული გადასახადი უნდა განისაზღვრებოდეს იმის გათვალისწინებით, რომ მისი საბალანსო ღირებულება რეალიზაციით იქნება ამოღებული. ამასთანავე, ცვლილება აყენებს მოთხოვნას, რომ ბასს 16-ის გადავადების მეთოდით შეფასებულ არაცვლად აქტივებზე გადავადებული გადასახადი ყოველთვის უნდა განისაზღვროს აქტივის რეალიზაციის გათვალისწინებით. „ჯგუფი“ აფასებს ამ ცვლილებების შემოღებით გამოწვეულ შედეგებს.

5. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები (გაგრძელება)

ბასს 19 შესწორება „დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები“

ბასს-მა გამოაქვეყნა ბასს 19-ში „დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოები“ შესული ცვლილებები, რომლებიც ძალაშია 2013 წლის იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის. ამის შედეგად არსებითად შეიცვალა დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოების აღრიცხვა, მათ შორის გაუქმდა საპენსიო უზრუნველყოფის პროგრამის აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებების გადავადებული აღიარების შესაძლებლობა (ე.წ. „დერეფნის პრინციპი“). ამასთანავე, შეიზღუდება ცვლილებები წმინდა საპენსიო აქტივში (ვალდებულებაში), რომელიც ღიარებულია მოგებაში ან ზარალში წმინდა საპროცენტო შემოსავლის (ხარჯის) და მომსახურების დანახარჯების ნაწილში. „ჯგუფის“ მოლოდინით ამ ცვლილებებს მის ფინანსურ მდგომარეობაზე გავლენა არ ექნება.

ბასს 1 შესწორება „ცვლილებები სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების წარდგენაში“

ბასს 1-ში „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ შესული შესწორებები, რომლებიც ძალში შედის 2012 წლის 1 ივლისის შემდგომი პერიოდებისთვის, სხვაგვარად აჯგუფებს სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგებაში წარმოდგენილ მუხლებს. მუხლები, რომელთა მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიკაცია (გადაჯგუფება) შესაძლებელია მომავალში (მაგალითად, აღიარების შეწყვეტის ან დაფარვის შემთხვევაში), წარმოდგენილი იქნება განცალკევებით იმ მუხლებისგან, რომელთა რეკლასიფიკაცია არასდროს მოხდება. ეს ცვლილებები მხოლოდ სრული შემოსავლის ანგარიშგების წარმოდგენაზე იმოქმედებს და მის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან შედეგებზე არ აისახება.

ეს შესწორება ცვლის სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში წარდგენას, თუმცა არ მოახდენს გავლენას „ჯგუფის“ ფინანსურ მდგომარეობაზე და საქმიანობაზე.

„ფასს“ 1 შესწორება „მაღალი ჰიპერინფლაცია და ფიქსირებული თარიღების გაუქმება პირებისთვის, ვინც პირველად იყენებს სტანდარტს“

„ფასს“ 1 შესწორების შემოღებით, რომელიც ამოქმედდა 2011 წლის 1 ივლისს ან შემდგომ დაწყებულ წლიურ პერიოდებისთვის, საწარმოები, რომლებიც მაღალ ჰიპერინფლაციას განიცდიან, თავისუფლდებიან გარკვეული გადასახადებისგან ხარჯების გაქვითვის გზით. „ჯგუფის“ მოლოდინით ეს ცვლილებები არ მოახდენს გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობაზე.

შესწორება ბასს 32 „ფინანსური ინსტრუმენტები: ინფორმაციის წარდგენა: ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთთანთქლა“ და „ფასს“ 7-ის შესწორება „ფინანსური ინსტრუმენტები: ინფორმაციის გამჟღავნება: ინფორმაციის გამჟღავნება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის შესახებ“

2011 წლის დეკემბერში ბასს-მა გამოაქვეყნა ბასს 32-ის შესწორებები ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის შესახებ და „ფასს“ 7-ის დაუმატა ახალი მოთხოვნები ინფორმაციის გამჟღავნების შესახებ. ამ შესწორებების გამოყენება შესაძლებელია რეტროსპექტურად 2013 წლის 1 იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისათვის, ხოლო, ბასს 32 შესწორება გამოიყენება რეტროსპექტულად 2014 წლის 1 იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისათვის. უფრო ადრე გამოყენება დასაშვებია. ბასს 32-ში შეტანილი შესწორებები განმარტავს, რომ ურთიერთგაქვითვის უფლებას იურიდიული ძალა აქვს არა მარტო საქმიანობის ჩვეულებრივი მსვლელობისას, არამედ ხელშეკრულების მხარეების დეფოლტის, გაკოტრების, გადახდისუუნარობის შემთხვევაშიც. ბასს 32-ის შესწორება ასევე განმარტავს ურთიერთგაქვითვის კრიტერიუმებს, რომლის თანახმად კომპანიამ უნდა მოახდინოს მოთხოვნების ურთიერთგაქვითვა ან ერთდროულად აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა. „ფასს“ 7 შესწორება ავალდებულებს კომპანიას გაამჟღავნოს ინფორმაცია ურთიერთგაქვითვის უფლებისა და მასთან დაკავშირებული ღონისძიებების შესახებ ყველა აღიარებულ ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებით, რომელთა ურთიერთგაქვითვა განხორციელდა ბასს 32 შესაბამისად. „ჯგუფი“ აფასებს ახალი ცვლილებების შემოღებით გამოწვეულ შედეგს და განსაზღვრავს პირველი გამოყენების თარიღს.

შესწორება „ფასს“ 1 ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება

ეს შესწორებები გამოქვეყნდა 2012 წლის მარტში და ითვალისწინებს გარკვეულ გამონაკლისებს საბაზრო განაკვეთზე დაბალგანაკვეთიანი სახელმწიფო სესხების აღრიცხვასთან დაკავშირებით. კომპანიებმა უნდა გამოიყენონ ეს შესწორებები 2013 წლის 1 იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისათვის. უფრო ადრე გამოყენება დასაშვებია. „ჯგუფის“ მოლოდინით ეს ცვლილებები არ მოახდენს გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობაზე.

6. ფული და ფულადი ეკვივალენტები

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
ნაღდი ფული	15,932	18,348
ოვერნაიტი დეპოზიტები „სებ“-ში	11,672	1,800
ქიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	10,404	9,864
ქიმდინარე დეპოზიტები „სებ“-ში	8,007	3,475
ვადიანი დეპოზიტები საკრედიტო დაწესებულებებში	3,292	4,501
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	49,307	37,988

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მთლიანი მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებების 72% -ს ორ არარეზიდენტ საკრედიტო დაწესებულებაშია განთავსებული (2010 – 67%).

2011 წელს “ჯგუფის” მიერ განხორციელებული არაფულადი ტრანზაქციები 243 ლარის ოდენობით (2010 – 219 ლარი) უკავშირდება ინვენტარის და ძირითადი საშუალებების, ხოლო 2,224 ლარის ოდენობით (2010: 3,989 ლარი) საინვესტიციო ქონების შეძენას.

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ოვერნაიტი დეპოზიტს “სებ“-ში ერიცხებოდა საპროცენტო განაკვეთი 5% (2010: 6%).

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით “ბანკის” ფული და ფულადი ეკვივალენტები განეკუთვნებოდა საკრედიტო რისკის მიხედვით მაღალი შეფასების აქტივებს და არ იყო ვადაგადაცილებული, ინდივიდუალურად დარეზერვებული ან რესტრუქტურირებული.

7. მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
სავალდებულო რეზერვი “სებ“-ში	27,654	9,472
ვადიანი დეპოზიტები	2,225	2,111
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	29,879	11,583

საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში საპროცენტო სარგებლის მქონე დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. კანონმდებლობის შესაბამისად “ჯგუფს” შეზღუდული აქვს დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება.

2011 და 2010 წლებში სარეზერვო ანგარიშზე აშშ დოლარით განთავსებულ მინიმალურ რეზერვზე დასარიცხი საპროცენტო განაკვეთი განსაზღვრულია, როგორც ფედერალური სარეზერვო სისტემის პოლიტიკის განაკვეთს მინუს 0,5 პროცენტული პუნქტი, მაგრამ არანაკლებ ნულისა; სარეზერვო ანგარიშზე ევროთი განთავსებულ მინიმალურ რეზერვზე დასარიცხი საპროცენტო განაკვეთი განსაზღვრულია, როგორც ევროპის ცენტრალური ბანკის განაკვეთს მინუს 0,5 პროცენტული პუნქტი, მაგრამ არანაკლებ ნულისა;

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 2,225 ლარი (2010 -1,577 ლარი), რომელიც განეკუთვნებოდა ვადიან დეპოზიტებს, განთავსდა გრძელვადიან დეპოზიტზე და გამოყენებული იქნა უზრუნველყოფად საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტებთან ანგარიშსწორების ოპერაციებში.

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
კორპორატიული სესხები	159,183	132,308
სამომხმარებლო სესხები	81,265	53,976
სესხები მცირე ბიზნესისათვის	57,761	42,264
დეპოზიტით უზრუნველყოფილი ფიზიკური პირების სესხები	6,579	5,716
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, სულ	304,788	234,264
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(37,182)	(33,806)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, წმინდა	267,606	200,458

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების გაუფასურების რეზერვი

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების გაუფასურების რეზერვის შედარება ტიპების მიხედვით შემდეგია:

	<i>კორპორატიული სესხები 2011</i>	<i>სამომხმარებლო სესხები 2011</i>	<i>სესხები მცირე ბიზნესისათვის 2011</i>	<i>სულ 2011</i>
2011 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	25,948	1,747	6,111	33,806
წლის დანარიცხი/(აღდგენა), ნეტო	3,734	(1,566)	(4,557)	(2,389)
ჩამოწერილი სესხების და ავანსების აღდგენა	3,759	870	1,503	6,132
ჩამოწერილი თანხები	(166)	(190)	(11)	(367)
2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	33,275	861	3,046	37,182
ინდივიდუალური გაუფასურება	26,924	129	224	27,277
კოლექტიური გაუფასურება	6,351	732	2,822	9,905
	33,275	861	3,046	37,182
ინდივიდუალურად შეფასებული და გაუფასურებულად მიჩნეული სესხების თანხა სულ, ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოკვეთვამდე	39,766	259	642	40,667

	<i>კორპორატიული სესხები 2010</i>	<i>სესხები მცირე ბიზნესისათვის 2010</i>	<i>სამომხმარებლო სესხები 2010</i>	<i>სულ 2010</i>
2010 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	28,814	5,602	5,553	39,969
წლის დანარიცხი/(აღდგენა), ნეტო	21,081	857	1,075	23,013
ჩამოწერილი სესხების და ავანსების აღდგენა	6,421	2,299	3,262	11,982
ჩამოწერილი თანხები	(30,368)	(7,011)	(3,779)	(41,158)
2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	25,948	1,747	6,111	33,806
ინდივიდუალური გაუფასურება	23,431	704	360	24,495
კოლექტიური გაუფასურება	2,517	1,043	5,751	9,311
	25,948	1,747	6,111	33,806

ინდივიდუალურად შეფასებული და გაუფასურებულად მიჩნეული სესხების თანხა სულ, ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოკვეთვამდე.

	44,071	1,409	981	46,461
--	---------------	--------------	------------	---------------

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები

დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი, სესხებზე, რომელთათვისაც აღიარებულ იქნა ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვი, 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგება 2,574 ლარისაგან (2010- 4,742ლარი).

სესხის უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფისათვის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- ▶ კომერციული სესხებისათვის უძრავი ქონება, სასაქონლო მატერიალური მარაგები, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება და საბანკო გარანტიები და დეპოზიტები.
- ▶ საცალო სესხებისათვის საბანკო დეპოზიტები, საცხოვრებელი ფართის გირაო, სასაქონლო მატერიალური მარაგები, საყოფაცხოვრებო აქტივები და მესამე მხარეთა თავდებობა.

„ჯგუფი“ ასევე იღებს გარანტიებს მშობელი კომპანიებისგან მათი შვილობილ კომპანიებისთვის გაცემული სესხებისთვის.

„ჯგუფი“ ახდენს უზრუნველყოფის ღირებულების მონიტორინგს. „ჯგუფმა“ შესაძლოა მსესხებლისგან მოითხოვოს დამატებითი უზრუნველყოფა სესხის ხელშეკრულების თანახმად. ქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალისგან თავის დასაცავად, მიღებული უზრუნველყოფის სარეალიზაციო ღირებულება ედრება რიგ პროდუქტებს, რომლებსაც შესაბამისი ლიკვიდურობა და სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვთ.

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით “ჯგუფს” აქვს წლის განმავლობაში შიდა საკუთრებული უზრუნველყოფა (მიწა და შენობები) დასაკუთრების მომენტში არსებული თვითღირებულებით 6,117 ლარი (2010- 4,266 ლარი), რომელიც კლასიფიცირებულია, როგორც საინვესტიციო ქონება. იხილეთ შენიშვნა 11.

„ჯგუფის“ პოლიტიკით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნები წესისამებრ უნდა გაიყიდოს. საფასური გამოიყენება დასაფარი მოთხოვნების შესამცირებლად. ზოგადად, „ჯგუფი“ არ იყენებს ამოღებულ აქტივებს კომერციული მიზნებისათვის.

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების კონცენტრაცია

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით “ჯგუფს” აქვს სესხების კონცენტრაცია 90,695 ლარის ოდენობით გაცემული ათი უმსხვილესი მესამე მხარისათვის – მსესხებელთა ჯგუფისთვის (მთლიანი სასესხო პორტფელის 29.2%) (2010 – 88,069 ანუ 37.5%). აღნიშნული სესხებისათვის აღიარებულ იქნა რეზერვი მოცულობით 22,917 ლარი (2010 - 21,086 ლარი).

კლიენტებზე გაცემულ მთლიან სესხებში და ავანსებში უმსხვილესი მსესხებლის თანხა შეადგენდა 8,421 ლარს, ანუ 2.8% მთლიანი პორტფელისას (2010- 23,397 ლარი ანუ 11,67%).

სესხები გაცემულ იქნა კლიენტების შემდეგ ტიპებზე:

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
ჰიწარმე იურიდიული პირები	207,910	165,876
ფიზიკური პირები	96,878	68,388
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	304,788	234,264

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხების გაცემა ხდებოდა საქართველოში, შემდეგ სექტორებზე:

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
ვიზიკური პირები	96,878	68,388
ვაჭრობა და მომსახურება	85,452	76,651
წარმოება	42,654	11,258
უძრავი ქონების მშენებლობა	38,750	31,134
კინანსური საქმიანობა	18,114	9,145
უნერგატიკა	9,422	31,059
ზრანსპორტი და ტელეკომუნიკაციები	7,321	1,660
სოფლის მეურნეობა და საკვები პროდუქტების გადამამუშავება	543	149
სხვა	5,654	4,820
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	304,788	234,264

2011 წელს “ჯგუფმა” დახვეწა ინდუსტრიის მიხედვით კლიენტების კლასიფიკაცია, რაც მას საშუალებას აძლევს მოიძიოს უფრო დეტალური ინფორმაცია ინდუსტრიის კონცენტრაციის შესახებ. შესადარისი მონაცემები 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადაანგარიშებულია შესაბამისად.

9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ფასიან ქაღალდებს საერთო საბალანსო ღირებულებით 1,017 ლარი (2010: ნული), საქართველოს ეროვნული ბანკის ფასიან ქაღალდებს საერთო საბალანსო ღირებულებით 1,966 ლარი (2010: ნული), რომლებიც მიეკუთვნება მე-2 დონეს, და იურიდიული პირის ჩვეულებრივ აქციებს 54 ლარის (2010: 94 ლარი) ოდენობით, რომლებიც მიეკუთვნება მე-3 დონეს.

გასაყიდი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები შეფასებულია შეფასების მეთოდის გამოყენებით. აღნიშნული ფასიანი ქაღალდები შეფასებულია ისეთი მეთოდების გამოყენებით, რომლებიც ეყრდნობა ბაზარზე დაკვირვებად მონაცემებს, ზოგ შემთხვევაში კი როგორც დაკვირვებად, ისე არადაკვირვებად მონაცემებს. არადაკვირვებადი მონაცემი მოიცავს ვარაუდს დასაფინანსებელი კომპანიის სამომავლო ფინანსურ საქმიანობის, მისთვის დამახასიათებელი რისკების, ასევე ეკონომიკურ ვარაუდს მრეწველობის და გეოგრაფიული იურისდიქციის შესახებ, სადაც ოპერირებს დასაფინანსებელი კომპანია.

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები მოიცავს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ფასიან ქაღალდებს საერთო საბალანსო ღირებულებით 8,486 ლარი (2010: 15,534 ლარი) (2010: საქართველოს ეროვნული ბანკის ფასიან ქაღალდებს საერთო საბალანსო ღირებულებით 15,848 ლარი).

10. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების დინამიკა 2011 და 2010 წლებში შემდეგია:

	მიწა და შენობა ნაგებობები	კომპიუტერული და საკომუნიკაციო აღჭურვილობა	ავეჯი და საოფისე მოწყობილობა	კომუნალური სისტემები და მასთან დაკავშირებუ- ლი მოწყობილობ- ები	სატრანს- პორტო საშუა- ლებები	საიჯარო გაუმჯო- ბესებები	დაუმთავრე- ბელი მშენებლობა	სულ
ღირებულება ან გადაფასებული თანხა								
2009 წლის 31 დეკემბერი	25,414	5,297	3,209	-	1,928	321	3,031	39,200
შემოსულები	-	1,190	516	-	527	-	1,371	3,604
შიდა გადაცემა	2,228	-	580	-	-	-	(2,808)	-
გასხვისება და ჩამოწერა	(884)	(294)	(330)	-	(36)	(29)	(230)	(1,803)
2010 წლის 31 დეკემბერი	26,758	6,193	3,975	-	2,419	292	1,364	41,001
შემოსულები	180	1,114	1,884	-	145	-	6,318	9,641
შიდა გადაცემა	2,766	-	781	1,938	-	347	(5,832)	-
გასხვისება და ჩამოწერა	-	(616)	(167)	-	(1,279)	-	-	(2,062)
2011 წლის 31 დეკემბერი	29,704	6,691	6,473	1,938	1,285	639	1,850	48,580
დარიცხული ცვეთა								
2009 წლის 31 დეკემბერი	(2,276)	(3,942)	(1,737)	-	(1,121)	(81)	-	(9,157)
ცვეთის დანარიცხი	(578)	(766)	(516)	-	(379)	(34)	-	(2,273)
გასხვისება	94	293	244	-	19	29	-	679
2010 წლის 31 დეკემბერი	(2,760)	(4,415)	(2,009)	-	(1,481)	(86)	-	(10,751)
ცვეთის დანარიცხი	(493)	(757)	(596)	(24)	(358)	(40)	-	(2,268)
გასხვისება და ჩამოწერა	-	613	132	-	855	-	-	1,600
2011 წლის 31 დეკემბერი	(3,253)	(4,559)	(2,473)	(24)	(984)	(126)	-	(11,419)
წმინდა საბალანსო ღირებულება								
2009 წლის 31 დეკემბერი	23,138	1,355	1,472	-	807	240	3,031	30,043
2010 წლის 31 დეკემბერი	23,998	1,778	1,966	-	938	206	1,364	30,250
2011 წლის 31 დეკემბერი	26,451	2,132	4,000	1,914	301	513	1,850	37,161

2011 წლიდან საინკასაციო მომსახურებას საქართველოში უზრუნველყოფს სახელმწიფო დაცვის პოლიცია. 2011 წლის დეკემბერში “ჯგუფმა” გადასცა სახელმწიფო დაცვის პოლიციას შესაბამისი მომსახურება და გაასხვისა საინკასაციო მანქანები საერთო ღირებულებით 1,279 ლარი.

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დამოუკიდებელმა შემფასებელმა შეაფასა “ჯგუფის” მფლობელობაში არსებული ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება. საბაზრო ფასის დასადგენად გამოყენებულ იქნა ინფორმაცია აქტიური ბაზრიდან. საბაზრო მიდგომა გამოყენებული იქნა შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, შემოსავლის მეთოდი გამოყენებულ იქნა მიღებული თანხების დასახუსტებლად, ხოლო თვითღირებულების მეთოდი გამოყენებულ იქნა უძრავი ქონების ღირებულების განსაზღვრის მიზნით იქ, სადაც არ მოიპოვებოდა ინფორმაცია იმავე ტერიტორიაზე ანალოგიური ძირითადი საშუალებების მიმდინარე გაყიდვებსა თუ საიჯარო განაკვეთებზე.

გადაფასების ეფექტის გათვალისწინების გარეშე ძირითადი საშუალებების “მიწა და შენობა-ნაგებობების” კატეგორიის თავდაპირველი ღირებულება 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 26,663 ლარს (2010–23,891 ლარი), ხოლო დარიცხული ცვეთა – 3,089 ლარს (2010 – 2,588 ლარი).

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ექსპლუატაციაში მყოფი, მაგრამ სრულად გაცვეთილი ძირითადი საშუალებების მთლიანი ღირებულება შეადგენდა 4,679 ლარს (2010 - 3,940 ლარი).

11. საინვესტიციო ქონება

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
საწყისი ბალანსი 1 იანვრის მდგომარეობით	17,897	13,925
შემოსვლები	6,117	4,266
რეკლასიფიკაცია ძირითადი საშუალებებიდან	-	12
ასხვისება და ჩამოწერა	(4,741)	(376)
არარეალიზებული (ზარალი)/მოგება გადაფასებიდან	(1,091)	70
საბოლოო ბალანსი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	18,182	17,897

საინვესტიციო ქონება არის მიწისა და შენობებისგან შემდგარი უძრავი ქონება, რომელიც “ჯგუფმა” მიიღო დაუფარავი სესხების უზრუნველყოფის საგნების დასაკუთრებით. იხილეთ შენიშვნა 8.

12. გადასახადები

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ, კანონმდებლობით გათვალისწინებული განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის ხარჯი შესაბამისობაშია მოყვანილი გადასახადის რეალურ ოდენობასთან:

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე	10,043	(16,143)
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	(1,506)	2,421
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთით	1,181	(1,747)
ცვლილება აუდიარებელ გადავადებულ საგადასახადო აქტივებში	(393)	(28)
არაგამოქვითვადი ხარჯები:		
შემოსავლები, რომლებიც არ ექვემდებარება დაბეგვრას,		
შემცირებული საგადასახადო მიზნებისათვის აღიარებული შემოსავლებით	(15)	157
მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	(733)	803

12. გადასახადები (გაგრძელება)

31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები და მათი მოძრაობა შესაბამის წლებში მოიცავს:

	<i>დროებითი სხვაობების წარმოშობა და მოძრაობა</i>				
	<i>2009 (კორექტირებული)</i>	<i>მოგება-ზარალის ანგარიშში</i>	<i>2010</i>	<i>მოგება-ზარალის ანგარიშში</i>	<i>2011</i>
გადასახადის გაფლენა გამოქვითვად დროებით სხვაობებზე:					
სესხის გაუფასურების რეზერვი	1,157	(651)	506	(206)	300
მომავალში გადატანილი საგადასახადო ზარალი	10,129	3,383	13,512	(2,429)	11,083
დარიცხული საპროცენტო ხარჯი	-	-	-	-	-
ფინანსური ინსტრუმენტების კორექცია ვფექტური საპროცენტო განაკვეთების შესაბამისად	-	19	19	571	590
დარიცხული ხარჯი	648	(57)	591	115	706
გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები	161	1	162	-	162
საინვესტიციო ქონება	76	(22)	54	153	207
სხვა	12	19	31	278	309
მთლიანი გადავადებული საგადასახადო აქტივები	12,183	2,692	14,875	(1,518)	13,357
არალიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები	(5,113)	(1,747)	(6,860)	1,181	(5,679)
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	7,070	945	8,015	(337)	7,678
გადასახადის გაფლენა დასაბეგრ დროებით სხვაობაზე:					
ძირითადი საშუალებები	(175)	(143)	(318)	(262)	(580)
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	(396)	-	(396)	-	(396)
გაუფასურების და სხვა დანაკარგების რეზერვი	-	(44)	(44)	(134)	(178)
ფინანსური ინსტრუმენტების კორექტირება ვფექტური საპროცენტო განაკვეთით	(45)	45	-	-	-
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(616)	(142)	(758)	(396)	(1,154)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები	6,454	803	7,257	(733)	6,524

საქართველოში იურიდიულმა პირებმა ინდივიდუალური საგადასახადო დეკლარაციები უნდა წარადგინონ. 2011 და 2010 წლებში მოგების გადასახადის განაკვეთი ბანკებისათვის საქართველოში შეადგენს 15%-ს. საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით შემოსავალი სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდებიდან არ იბეგრება.

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახული გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება 7 ლარის ოდენობით (2010: 5 ლარი), წარმოადგენს „ჯოთ“-ის შესაბამის ვალდებულებას.

12. გადასახადები (გაგრძელება)

“ბანკს” და მის შვილობილ კომპანიებს აქვს მომავალ პერიოდებზე გადატანილი 3,485 ლარის ოდენობის საგადასახადო ზარალი, რომლის ვადა ამოიწურება 2012 წელს; მომავალ პერიოდებზე გადატანილი 39,604 ლარის ოდენობის საგადასახადო ზარალი, რომლის ვადა ამოიწურება 2013 წელს; მომავალ პერიოდებზე გადატანილი 9,213 ლარის საგადასახადო ზარალი, რომლის ვადა ამოიწურება 2014 წელს; მომავალ პერიოდებზე გადატანილი 21,137 ლარის ოდენობის საგადასახადო ზარალი, რომლის ვადა ამოიწურება 2015 წელს, და მომავალ პერიოდებზე გადატანილი 446 ლარის ოდენობის საგადასახადო ზარალი, რომლის ვადა ამოიწურება 2016 წელს თუ არ მოხდა აღნიშნული თანხების გამოყენება.

2011 და 2010 წლებში “ჯგუფს” არ გაუწევია მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი.

13. სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივები მოიცავს:

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
ფინანსური აქტივები		
დაუსრულებელი ანგარიშსწორება ფულადი გადარიცხვებით	784	854
გარანტიებზე და აკრედიტივებზე დარიცხული მისაღები საკომისიო	31	15
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	15
სულ ფინანსური აქტივები	815	884
არაფინანსური აქტივები		
წინასწარ გადახდილი ხარჯები	1,268	277
არამატერიალური აქტივები	1,073	794
უზრუნველყოფის დასაკუთრებული საგანი	196	181
გადახდილი ავანსები	42	320
მარაგები ძირითადი საქმიანობისთვის	32	388
წინასწარ გადახდილი საოპერაციო გადასახადები	6	87
გასაყიდად არსებული აქტივები	-	595
სხვა	30	30
სულ არაფინანსური აქტივები	2,647	2,672
სხვა აქტივები	3,462	3,556

სხვა ვალდებულებები მოიცავს:

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
ფინანსური ვალდებულებები		
დარიცხული ბონუსი	3,926	2,896
დაუსრულებელი ანგარიშსწორება ფულადი გადარიცხვებით	1,821	1,073
წარმოებული ფინანსური ვალდებულება	661	66
დარიცხული გამოუყენებელი შვებულება	616	542
დარიცხული ხარჯები	494	628
ანგარიშსწორება პლასტიკური ბარათებით	424	308
ანგარიშსწორება ძირითადი საშუალებების და სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შესაძენად	246	219
სულ ფინანსური ვალდებულებები	8,188	5,732
არაფინანსური ვალდებულებები		
“ბანკის” აქციონერებისათვის გადასახდელი დივიდენდები	232	233
გადასახდელი საოპერაციო გადასახადები	152	14
მიღებული ავანსები	42	875
რეზერვი იურიდიული სარჩელებისთვის	-	330
სულ არაფინანსური ვალდებულებები	426	1,452
სხვა ვალდებულებები	8,614	7,184

13. სხვა აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით “ჯგუფის” წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავდა უცხოური ვალუტის ფორვარდული და დეპო-სვოპების ოპერაციებს, რომლებიც სამართლიანი ღირებულების იერარქიებში მიეკუთვნებოდა მეორე დონეს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები შეფასებულია შეფასების მეთოდით, რომელიც იყენებს აქტიური ბაზრის მონაცემებს. გამოყენებული მეთოდიკა მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპ მოდელს, მიმდინარე ღირებულების გამოთვლის გამოყენებით. მოდელები შეიცავს სხვადასხვა მონაცემს მხარეთა საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსისა და საპროცენტო განაკვეთის მრუდის ჩათვლით.

სხვა გაუფასურების რეზერვებისა და ანარიცხების დინამიკა ასეთია:

	<i>სხვა</i>		
	<i>აქტივების</i>	<i>რეზერვი</i>	
	<i>გაუფასურების</i>	<i>იურიდიული</i>	
	<i>რეზერვი</i>	<i>მოთხოვნებისთვის</i>	<i>სულ</i>
2009 წლის 31 დეკემბერი			
დანარიცხი	–	2,687	2,687
ჩამოწერილი აქტივები	38	461	499
ანარიცხის გამოყენება	(38)	–	(38)
	–	(2,818)	(2,818)
2010 წლის 31 დეკემბერი	–	330	330
დანარიცხი/(გაუქმება)	831	(177)	654
ჩამოწერილი აქტივები	(831)	–	(831)
ანარიცხის გამოყენება	–	(153)	(153)
2011 წლის 31 დეკემბერი	-	-	-

2009 წლის ნოემბერში სატელეკომუნიკაციო კომპანია “კავკასუს ონლაინმა” “ჯგუფის” წინააღმდეგ სარჩელი აღძრა საქართველოს საარბიტრაჟო სასამართლოში. ამის გამო “ჯგუფმა” 330 ლარის ოდენობის ანარიცხი აღიარა. უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებით “კავკასუს ონლაინს” მთლიანად ეთქვა უარი სარჩელის დაკმაყოფილებაზე. რის შედეგადაც 177 ლარის ანარიცხი გაუქმდა, ხოლო დარჩენილი 153 ლარი გამოყენებული იქნა იურიდიული მომსახურების ღირებულების დასაფარად.

ლონდონის საერთაშორისო საარბიტრაჟო სასამართლოს 2009 წლის 30 დეკემბრის გადაწყვეტილების შესაბამისად, 2010 წლის იანვარში “ბანკმა” გადაიხადა წინა პერიოდებში დარეზერვებული შპს ” არწისკ”-ის სარჩელი 2,818 ლარის ოდენობით.

14. ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების წინაშე

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
“მშობელი ბანკისგან” მიღებული სახსრები	40,382	5,323
მიმდინარე ანგარიშები	307	321
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების წინაშე	40,689	5,644

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით “მშობელი ბანკისგან” მიზიდული სახსრების დაფარვის ვადები მერყეობდა 2012 წლის იანვრიდან 2012 წლის მარტამდე (2010: 2011 წლის ივნისი) და ერიცხებოდა საპროცენტო განაკვეთი 0.9%-იდან 3.72% მდე (2010: 4.18%).

მიმდინარე ანგარიშები შედის “მშობელი ბანკისგან” მიღებული 185 ლარი (2010: 186 ლარი).

15. ვალდებულებები კლიენტების წინაშე

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
ფიზიკური პირები:		
- მიმდინარე/მოთხოვნამდე ანგარიშები	24,154	27,922
- ვადიანი დეპოზიტები	50,270	53,357
სულ ვალდებულებები ფიზიკურ პირთა წინაშე	74,424	81,279
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორანიზაციები:		
- მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიში	15,417	15,436
- ვადიანი დეპოზიტები	-	242
სულ ვალდებულებები სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციების წინაშე	15,417	15,678
მეწარმე იურიდიული პირები:		
- მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიში	76,897	66,389
- ვადიანი დეპოზიტები	15,130	17,230
სულ ვალდებულებები მეწარმე იურიდიული პირების წინაშე	92,027	83,619
სულ ვალდებულებები იურიდიულ პირთა წინაშე	107,444	99,297
სულ ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	181,868	180,576
გარანტიების უზრუნველყოფა	1,224	472
აკრედიტივის უზრუნველყოფა	648	378
ანგარიშსწორების ოპერაციების უზრუნველყოფა	2	6

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფს” ჰყავდა ათი უმსხვილესი მენაბრე კლიენტი, რომელთა მიმართ მთლიანი ვალდებულება შეადგენდა 51,863 ლარს, ანუ კლიენტების წინაშე ვალდებულებების 29%-ს შეადგენდა (2010: 53,078 ლარს (29%)).

შინაგანაწესის თანახმად, “ბანკი” ვალდებულია ვადიანი დეპოზიტი დაფაროს კლიენტის მოთხოვნისთანავე. თუ ვადიანი დეპოზიტი კლიენტს დაუბრუნდა ვადის გასვლამდე, დეპოზიტზე პროცენტის გადახდა ხდება მოთხოვნამდე დეპოზიტის საპროცენტო განაკვეთით, თუკი სხვაგვარად არ იქნა მითითებული ხელშეკრულებაში.

კლიენტთა ანგარიშების ანალიზი დარგების მიხედვით შემდეგია:

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
ფიზიკური პირები	74,424	81,279
ვაჭრობა და მომსახურება	24,280	21,729
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	24,183	25,578
სახელმწიფო	15,417	14,589
ენერჯეტიკა	14,687	9,476
ფინანსური საქმიანობა	11,526	12,335
უძრავი ქონების მშენებლობა	6,201	7,250
განათლება	5,132	1,783
წარმოება	3,971	3,885
სოფლის მეურნეობა	158	376
სხვა	1,889	2,296
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	181,868	180,576

2011 წელს “ჯგუფმა” დახვეწა ინდუსტრიის მიხედვით კლიენტების კლასიფიკაცია, რაც მას საშუალებას აძლევს მოიძიოს უფრო დეტალური ინფორმაცია ინდუსტრიის კონცენტრაციის შესახებ. შესაძარისი მონაცემები 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადაანგარიშებულია შესაბამისად.

16. სხვა ნასესხები სახსრები

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
“მშობელი ბანკისგან” ნასესხები სახსრები	58,823	35,878
საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან ნასესხები სახსრები	39,354	21,579
კომერციული ბანკებიდან ნასესხები სახსრები	2,630	6,219
სხვა ნასესხები სახსრები	100,807	63,676

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით “მშობელი ბანკისგან” ნასესხები სახსრების დაფარვის ვადები მერყეობდა 2012 წლის იანვრიდან 2014 წლის ოქტომბრამდე (2010: 2011 წლის ივლისიდან 2012 წლის სექტემბრამდე) და ერიცხებოდა საპროცენტო განაკვეთი 3.29%-იდან 7.96% მდე (2010: 5.81%-იდან 10.95%-მდე). იხილეთ შენიშვნა 25.

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან ნასესხები სახსრები მოიცავდა აშშ დოლარსა და ევროში მოზიდული თანხებს, რომელთა დაფარვის ვადაც მერყეობდა 2012 წლის იანვრიდან 2032 წლის დეკემბრამდე (2010: 2011 წლის აპრილიდან 2032 წლის დეკემბრამდე), ხოლო საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრებოდა ლიბორ +3%-დან ლიბორ +5.5%-მდე და ერთ კრედიტს, რომლის განაკვეთი იყო 0.75% (2010: ლიბორ +3%-დან ლიბორ +6.5%-მდე; 0.75%).

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომერციული ბანკებისგან ნასესხები სახსრები მოიცავდა აშშ დოლარში მოზიდულ თანხებს, რომელთა დაფარვის ვადაც მერყეობდა 2012 წლის იანვრიდან 2014 წლის ოქტომბრამდე (2010: 2011 წლის ივლისიდან 2012 წლის სექტემბრამდე), ხოლო საპროცენტო განაკვეთი 3.29%-დან 7.96%-მდე და ერთი კრედიტი, რომლის განაკვეთი იყო ლიბორ+2%. (2010: 15.18%-დან 10.945%-მდე; ლიბორ+2%).

17. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

დებადართული და მთლიანად განაღებული ჩვეულებრივი აქციების დინამიკა ასეთია:

	<i>ნებადართული აქციების რაოდენობა</i>	<i>განაღებული კაპიტალის აქციების რაოდენობა</i>	<i>ნომინალური ოდენობა, ლარში</i>
2009 წლის 31 დეკემბერი	104,575,002	104,542,701	104,543
აქციების ემისია	43,500,000	43,500,000	43,500
2010 წლის 31 დეკემბერი	148,075,002	148,042,701	148,043
გაუქმება	(32,301)	-	-
2011 წლის 31 დეკემბერი	148,042,701	148,042,701	148,043

“ბანკის” საწესდებო კაპიტალში აქციონერთა მიერ შენატანი ხორციელდებოდა ლარში, შესაბამისად, კაპიტალი უნდა განაწილდეს დივიდენდის ან სხვა სახით მხოლოდ ლარში.

2011 წლის 11 თებერვალს “მშობელი ბანკის” გადაწყვეტილების შესაბამისად “ბანკის” რეგისტრატორმა გააუქმა 32,301 გაუნაღებული კაპიტალის ჩვეულებრივი აქციები.

“ბანკის” აქციონერთა 2010 წლის 2 ივნისის საერთო წლიური კრებით მიღებული იქნა გადაწყვეტილება ნებადართული აქციების რაოდენობის 43,500,000-ით გაზრდის შესახებ. “ბანკის” წესდებისა და ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილების საფუძველზე 2010 წლის 2 ივნისს “ბანკის” სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მიღებული იქნა გადაწყვეტილება 43,500,000 ჩვეულებრივი აქციის განთავსების შესახებ. “ბანკმა” ემისიის პროსპექტი წარუდგინა საქართველოს ეროვნულ ბანკს, რომელმაც 2010 წლის 18 ივნისის №537 განკარგულებით ემისიის საბოლოო პროსპექტი დაამტკიცა. აქციები მთლიანად იქნა განაღებული.

17. კაპიტალი (გაგრძელება)

ღივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, ღივიდენდების განაწილება შეიძლება გამოცხადდეს “ბანკის” აქციონერებისთვის წმინდა მოგებიდან, რომელიც მოცემულია “ბანკის” მიერ ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებულ არაკონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. იმ შემთხვევაში თუ კომერციული ბანკი არღვევს ეროვნული ბანკის სარეგულაციო მოთხოვნებს, ეროვნულ ბანკს აქვს უფლება შეაჩეროს ან აკრძალოს ღივიდენდების გაცემა.

2011 წლისთვის ამ ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნებამდე “ბანკს” ღივიდენდები არ გამოუცხადებია.

18. პირობითი ვალდებულებები

საოპერაციო გარემო

საქართველო აგრძელებს ეკონომიკური რეფორმების განხორციელებას და საბაზრო ეკონომიკის მოთხოვნების მიხედვით ავითარებს სამართლებრივ, საგადასახადო და სარეგულაციო ბაზას. ქართული ეკონომიკის მომავალი მდგრადობა ბევრად და მოსალოდნელი ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის.

საქართველოს ეკონომიკაზე საგრძნობლად აისახება მსოფლიო ბაზარზე მომხდარი უარყოფითი ეკონომიკური მოვლენები. 2008-2010 წლების გლობალური ეკონომიკური კრიზისი, რომელმაც უარყოფითი გავლენა მოახდინა საქართველოს ეკონომიკაზე, თანდათან დაძლეულ იქნა. 2011 წლიდან ეკონომიკის თანდათანობით აღზევებას თან სდევდა ფინანსური სტაბილიზაცია. მიუხედავად ამისა, სამომავლო ეკონომიკური განვითარება კვლავაც ეჭვქვეშ დგას, რამაც შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს “ჯგუფის” ფინანსურ მდგომარეობაზე, საქმიანობის შედეგებზე და პერსპექტივაზე.

მიუხედავად იმისა, რომ “ჯგუფის” ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია “ჯგუფის” საქმიანობის მდგრადი განვითარების მხარდაჭერის მიზნით არსებულ პირობებში გატარებული ღონისძიებების სისწორეში, ზემოაღნიშნულმა გაუთვალისწინებელმა გარემოებებმა, რომელთა პროგნოზირებაც ამ ეტაპზე შეუძლებელია, შეიძლება უარყოფითი გავლენა მოახდინოს “ჯგუფის” შედეგებზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

იურიდიული საკითხები

დროდადრო, საქმიანობის ჩვეულებრივი მსვლელობისას “ჯგუფის” წინააღმდეგ ხდება სარჩელის აღძვრა. ანგარიშგების დღისთვის ჯგუფს მიღებული ჰქონდა რამდენიმე სასარჩელო მოთხოვნა. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელების შედეგად არ მოხდება რესურსების მნიშვნელოვანი გადინება, შესაბამისად წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ამისათვის რეზერვი არ არის გამოყოფილი.

პირობითი ფინანსური ვალდებულებები

31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფის” პირობითი ფინანსური ვალდებულებები შედგებოდა შემდეგისგან:

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
კრედიტის გაცემასთან დაკავშირებული ვალდებულებები		
გაცემული სესხების აუთენისებელი ნაწილი	27,096	18,941
გაცემული გარანტიები	23,252	14,715
აკრედიტივები	3,653	1,441
პირობითი ფინანსური ვალდებულებები (უზრუნველყოფის გამოქვითვამდე)	54,001	35,097
გამოკლებული – გაცემული აკრედიტივებისა და გარანტიების უზრუნველსაყოფად განკუთვნილი ნაღდი ფული (შენიშვნა 15)	(1,872)	(850)
პირობითი ფინანსური ვალდებულებები	52,129	34,247
საოპერაციო იჯარის ვალდებულება		
არაუმეტეს 1 წლისა	111	78
1 წელზე მეტი, მაგრამ არაუმეტეს 5 წლისა	70	76
	181	154

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

დაზღვევა

“ჯგუფს” სადაზღვევო კომპანია “აი სი ჯგუფი“-თან გაფორმებული აქვს თანამშრომლების ჯანმრთელობის დაზღვევის ხელშეკრულება. ხელშეკრულების თანახმად, “ჯგუფი” ანხორცილებს სადაზღვევო პრემიის ყოველთვიურ გადახდას მზღვეველის მიმართ.

19. მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო, ნეტო

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
საკომისიო საანგარიშსწორებო ოპერაციებიდან	3,200	2,777
საკომისიო გაცემული გარანტიებიდან და აკრედიტივებიდან	874	632
საკომისიო ნაღდი ფულით შესრულებული ოპერაციებიდან	753	617
სხვა	128	149
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	4,955	4,175
საკომისიო საანგარიშსწორებო ოპერაციებიდან	(1,068)	(1,166)
საკომისიო ნაღდი ფულით შესრულებული ოპერაციებიდან	(83)	(63)
საკომისიო მიღებული გარანტიებიდან და აკრედიტივებიდან	(78)	(18)
სხვა	(11)	(9)
საკომისიო ხარჯი	(1,240)	(1,256)
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო, ნეტო	3,715	2,919

20. სხვა შემოსავალი

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
სესხის პირობების დარღვევების შედეგად მიღებული ჯარიმები	1,801	2,362
იურიდიული მომსახურების ხარჯის დაფარვა	418	260
დეპოზიტების ვადაზე ადრე გატანის შედეგად მიღებული ჯარიმები	382	-
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან	230	133
შემოსავალი საოპერაციო ლიზინგიდან	69	40
კაპიტალში ინვესტიციებიდან მიღებული დივიდენდი	54	-
სხვა	312	249
სხვა შემოსავალი	3,266	3,044

21. ხელფასები და სხვა საოპერაციო ხარჯი

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
ხელფასები	15,429	13,998
ბონუსები და პრემიები	4,748	3,609
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები	20,177	17,607
მარკეტინგი და რეკლამა	1,429	944
იურიდიული თუ სხვა სახის პროფესიული მომსახურება	862	1,196
საოფისე მოწყობილობები	854	806
ძირითადი საშუალებების შენახვისა და შეკეთების ხარჯი	766	723
იჯარა	631	446
პროგრამული უზრუნველყოფის მხარდაჭერა	614	116
კომუნიკაცია	543	585
კომუნალური მომსახურება	468	457
მივლინებები და დაკავშირებული ხარჯები	366	273
დაცვა	349	143
წარმომადგენლობითი ხარჯები	340	278
საოპერაციო გადასახადები	333	520
დაზღვევა	242	231
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია	198	124
ზარალი ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან	144	103
ქველმოქმედება	66	28
დარიცხული ჯარიმები	9	2
სხვა	650	612
სხვა საოპერაციო ხარჯები	8,864	7,587

22. რისკების მართვა

“ჯგუფს” მოეთხოვება იმ ფინანსური რისკების მართვა, რომელიც წარმოიშობა თავისი პოლიტიკის მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის პროცესში და არსებობს ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგების მომზადების დროს. ეს რისკები მოიცავს საკრედიტო, ლიკვიდურობის, საპროცენტო, სავალუტო და საოპერაციო რისკებს.

რისკები “ჯგუფის” საქმიანობისთვის გარდაუვალია, მაგრამ რისკების მართვა ხორციელდება უწყვეტი იდენტიფიკაციის, შეფასებისა და კონტროლის პროცესებით. რისკის მართვას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს “ჯგუფის” რენტაბელურობისათვის და “ჯგუფის” თითოეული თანამშრომელი პასუხისმგებელია რისკების გამომჟღავნებასა და აღმოჩენაზე თავისივე საქმიანობის ფარგლებში.

რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორცაა გარემო პირობებში, ტექნოლოგიებსა და ინდუსტრიაში მომხდარი ცვლილებები. ისინი კონტროლდება “ჯგუფის” სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესით.

რისკების მართვის სტრუქტურა

რისკების იდენტიფიკაციასა და კონტროლს ძირითადად ახორციელებს “ჯგუფის” დირექტორი, მაგრამ რისკების მართვა და ზედამხედველობა ასევე ხორციელდება “ჯგუფის” დამოუკიდებელი ორგანოების მიერ.

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია რისკების მართვის საერთო მიდგომის ჩამოყალიბებასა და რისკების მართვის სტრატეგიებისა და პრინციპების დამტკიცებაზე.

დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია რისკების მართვის საერთო პროცესის ხელმძღვანელობაზე “ჯგუფში”. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტს აკისრია საერთო პასუხისმგებლობა, ჩამოყალიბოს რისკების მართვის სტრატეგია და დანერგოს მასთან დაკავშირებული პრინციპები, წესები, პოლიტიკა და შეზღუდვები. იგი პასუხისმგებელია რისკებთან დაკავშირებულ არსებით საკითხებზე და მართავს და ზედამხედველობს შესაბამის გადაწყვეტილებებს რისკებთან დაკავშირებით.

რისკების მართვის განყოფილება

რისკების მართვის განყოფილება, კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესის უზრუნველყოფისათვის, პასუხს აგებს რისკებთან დაკავშირებული პროცედურების დანერგვასა და მხარდაჭერაზე.

რისკების კონტროლის განყოფილება

რისკების კონტროლის განყოფილება პასუხისმგებელია მთელი “ჯგუფის” მასშტაბით რისკების პრინციპებთან, პოლიტიკასთან და შეზღუდვებთან შესაბამისობის გაკონტროლებაზე. ყველა ბიზნეს ჯგუფს აქვს დეცენტრალიზებული განყოფილება, რომელიც პასუხს აგებს რისკების დამოუკიდებელ კონტროლზე მათ შორის შეზღუდვებთან დაკავშირებული რისკის მონიტორინგსა და ახალი პროდუქტების და სტრუქტურირებული გარიგებების რისკების შეფასებაზე. ეს განყოფილება უზრუნველყოფს შეფასების რისკებსა და ანგარიშგების სისტემების რისკების შესახებ სრული ინფორმაციის შეგროვებას.

ხაზინა

“ბანკის” ხაზინა პასუხისმგებელია “ჯგუფის” აქტივებისა და ვალდებულებების მართვაზე. ასევე ხაზინა ძირითადად პასუხისმგებელია “ჯგუფის” დაფინანსებისა და ლიკვიდურობის რისკზე.

შიდა აუდიტი

“ბანკში” რისკების მართვის პროცესებს ყოველწლიურად მეთვალყურეობს “ბანკის” შიდა აუდიტი, რომელიც ამოწმებს პროცედურების ადეკვატურობასა და “ჯგუფის” შესაბამისობას პროცედურებთან. შიდა აუდიტი განიხილავს შეფასებების შედეგებს ხელმძღვანელობასთან და მოახსენებს შედეგებსა და რეკომენდაციებს სამეთვალყურეო საბჭოს აუდიტის კომიტეტის მეშვეობით.

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

“ბანკის” რისკების შესაფასებლად გამოიყენება მეთოდი, რომელიც განიხილავს როგორც მოსალოდნელ დანაკარგებს, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას ნორმალური საქმიანობის პირობებში, ისე გაუთვალისწინებელ დანაკარგებს, რომლებიც სტატისტიკურ მოდელზე დაყრდნობით გამოითვლება, როგორც საბოლოო რეალური ზარალი. მოდელი იყენებს ალბათობას ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, და აკორექტირებს მათ ეკონომიკური გარემოს გათვალისწინებით. “ჯგუფი” ასევე განიხილავს ყველაზე უარესი სცენარის შესაძლო შედეგებს იმის დაშვებით, რომ დადგა ისეთი ექსტრემალური პირობები, რომელთა დადგომა ნაკლებ სავარაუდოა.

სხვადასხვა ბიზნეს განყოფილებიდან მიღებული ინფორმაციის შემოწმება და დამუშავება ხდება იმისათვის, რომ მოხდეს რისკების აღმოჩენა, ანალიზი და კონტროლი ადრეულ სტადიაზე. ინფორმაცია მიეწოდება დირექტორთა საბჭოს, რისკების მართვის კომიტეტსა და თითოეული ბიზნეს განყოფილების უფროსს. ანგარიში მოიცავს მთლიან საკრედიტო რისკს, საკრედიტო საპროგნოზო მახვევებებს, ლიმიტებთან დაკავშირებულ გამოწვევებს, ლიკვიდურობის კოეფიციენტებსა და რისკის სტრუქტურაში ცვლილებებს. თვეში ერთხელ მზადდება დეტალური ანგარიში სექტორების, კლიენტების და გეოგრაფიული რისკების შესახებ. რისკების მართვის განყოფილება ყოველთვიურად აფასებს სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ადეკვატურობას.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

ყოველდღიურად დირექტორთა საბჭოს და “ჯგუფის” სხვა შესაბამის თანამშრომლებს წარედგინება ინფორმაცია ლიკვიდურობის შესახებ.

რისკის შემცირება

საკრედიტო რისკის შემცირების მიზნით “ბანკი” იყენებს უზრუნველყოფას (იხ. ქვემოთ მოცემული დეტალური ინფორმაცია).

საკრედიტო რისკი

“ჯგუფი” დგება საკრედიტო რისკის წინაშე, თუ მომხმარებელი, კლიენტი, ან კონტრაგენტი ვერ ფარავს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. “ჯგუფი” მართავს და აკონტროლებს საკრედიტო რისკებს ლიმიტების დაწესების გზით, რაც ნიშნავს ცალკეულ კონტრაგენტთან დაკავშირებით მისაღები რისკის დონეს.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

“ჯგუფი” თავის კლიენტებს სთავაზობს გარანტიებს და აკრედიტივებს, რომელთა მიხედვითაც “ჯგუფს” შეიძლება დაეკისროს მათი სახელით გადახდა. ამ თანხების ამოღება კლიენტებისგან ხდება შესაბამისი ხელშეკრულების პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, “ჯგუფი” დგას სესხის გაცემისათვის დამახასიათებელი მსგავსი რისკების წინაშე, შესაბამისად, ამ რისკების შემცირებაც ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების საშუალებით.

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების კომპონენტების, მათ შორის წარმოებული ინსტრუმენტების, მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს, ძირითადი საკლირინგო და უზრუნველყოფის ხელშეკრულების გამოყენებით რისკის შემცირების ეფექტის მიღებამდე, ყველაზე ზუსტად წარმოადგენს მათი საბალანსო ღირებულება.

იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ინსტრუმენტები აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით, საბალანსო ღირებულება ასახავს მიმდინარე საკრედიტო რისკს, თუმცა არა მაქსიმალურ რისკს, რომელიც შესაძლოა მომავალში წარმოიშვას ღირებულების შეცვლის შედეგად.

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხი იმართება “ჯგუფის” შიდა საკრედიტო რეიტინგის სისტემით.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, იურიდიულ პირებზე (კორპორაციული, მცირე ბიზნესი) გაცემული, არავადაგადაცლებული კოლექტიურად შეფასებული სესხები დაყოფილია ქვემოთ წარმოდგენილ სამ ხარისხობრივ ჯგუფად:

- ▶ მაღალი შეფასების მქონე ჯგუფი მოიცავს მსესხებლებს, რომელთაც აქვთ ლიკვიდურობის მაღალი დონე და შემოსავლისუნარიანობა. სესხის ხელშეკრულების პირობების დარღვევის ალბათობა ასეთ შემთხვევაში დაბალია.
- ▶ სტანდარტული შეფასების მქონე ჯგუფი მოიცავს მსესხებლებს საშუალო დონის ლიკვიდურობით და შემოსავლისუნარიანობით. სესხის ხელშეკრულების პირობების დარღვევის ალბათობა საშუალო დონისაა.
- ▶ ქვესტანდარტული შეფასების მქონე ჯგუფში გაერთიანებული მსესხებლების ლიკვიდურობა და შემოსავლისუნარიანობა დამაკმაყოფილებელია. სესხის ხელშეკრულების პირობების დარღვევის ალბათობა ამ შემთხვევაში საშუალოზე მაღალია.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, ფიზიკურ პირებზე გაცემული, არავადაგადაცლებული კოლექტიურად შეფასებული სესხები დაყოფილია ქვემოთ წარმოდგენილ სამ ხარისხობრივ ჯგუფად:

- ▶ მაღალი შეფასების მქონე ჯგუფი მოიცავს მსესხებლებს, რომელთაც აქვთ კარგი საკრედიტო ისტორია და მყარი ფინანსური მდგომარეობა, დეპოზიტებით და ოქროთი უზრუნველყოფილ სესხებს.
- ▶ სტანდარტული შეფასების მქონე ჯგუფი მოიცავს მსესხებლებს კარგი/საშუალო საკრედიტო ისტორიითა და მყარი/საშუალო ფინანსური მდგომარეობით.
- ▶ ქვესტანდარტული შეფასების მქონე ჯგუფში გაერთიანებულია სესხები საშუალო საკრედიტო ისტორიითა და ფინანსური მდგომარეობით.

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს საკრედიტო რისკის მატარებელი აქტივების საკრედიტო ხარისხს:

	<i>გადაგადაუცილებელი და არაგაუფასურებული სესხები</i>				<i>გადაგადაცილებული ან ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები</i>	<i>სულ 2011</i>
	<i>შენიშ- ვნები</i>	<i>მალაღი შეფასება 2011</i>	<i>სტანდარტული შეფასება 2011</i>	<i>ქვესტანდარ- ტული შეფასება 2011</i>		
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	7	29,879	–	–	–	29,879
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:	9					
გასაყიდად არსებული		2,983	–	–	–	2,983
დაფარვის ვადამდე ფლობილი		8,486	–	–	–	8,486
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	8					
კორპორატიული სესხები		27,321	73,979	11,175	13,433	125,908
მცირე ბიზნესის სესხები		13,904	25,316	14,368	1,127	54,715
სამომხმარებლო სესხები		78,753	–	737	914	80,404
ფიზიკური პირების დეპოზიტით უზრუნველყოფი ლი სესხები		6,579	–	–	–	6,579
		126,557	99,295	26,280	15,474	267,606
სულ		167,905	99,295	26,280	15,474	308,954

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით (გაგრძელება)

	ვადაგადაუცილებელი და არაგაუფასურებული სესხები			ქვესტანდარტული შეფასება 2010	ვადაგადაცილებული ან ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები 2010	სულ 2010
	შენიშვნები	მაღალი შეფასება 2010	სტანდარტული შეფასება 2010			
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	7	11,583	–	–	–	11,583
დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	31,382	–	–	–	31,382
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	8					
კორპორატიული სესხები		34,273	49,728	542	21,816	106,359
მცირე ბიზნესის სესხები		192	27,138	5,635	3,189	36,154
სამომხმარებლო სესხები		49,359	–	1,705	1,165	52,229
ფიზიკური პირების დეპოზიტით უზრუნველყოფილი სესხები		5,716	–	–	–	5,716
		89,540	76,866	7,882	26,170	200,458
სულ		132,505	76,866	7,882	26,170	243,423

თავისი პოლიტიკის თანახმად, “ჯგუფი” აწარმოებს მთელი საკრედიტო პორტფელის ზუსტ და თანმიმდევრულ რისკ-რეიტინგს, რაც ამარტივებს რისკების ეფექტურ მართვასა და საკრედიტო რისკის გავლენის შედარებას ბიზნესის ყველა სფეროს, გეოგრაფიული არეალისა და პროდუქტის მიხედვით. რისკ-რეიტინგი ემყარება სხვადასხვა ფინანსურ ანალიზს, აგრეთვე დამუშავებულ საბაზრო ინფორმაციას და გამოიყენება კონტრაგენტის რისკის შესაფასებლად. რისკის შიდა რეიტინგი მორგებულია სხვადასხვა კატეგორიებზე და გამომდინარეობს “ჯგუფის” სარეიტინგო პოლიტიკიდან. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება მუდმივ შეფასებასა და განახლებას.

ვადაგადაცილებული, მაგრამ არაგაუფასურებული სესხები და ავანსები მოიცავს მხოლოდ იმ სესხებს და ავანსებს, რომლებიც ინდივიდუალურად უმნიშვნელოა. ქვემოთ მოცემული ცხრილი აჩვენებს ვადაგადაცილებული სესხებისა და ავანსების ანალიზს ხანდაზმულობის მიხედვით:

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით (გაგრძელება)

ხანდაზმულობის ანალიზი ვადაგადაცილებულ სესხებზე გარდა ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხებისა, ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის მიხედვით:

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30 დღეზე ნაკლები 2011	31-დან 60 დღემდე 2011	61-დან 90 დღემდე 2011	90 დღეზე მეტი 2011	სულ 2011
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები					
კორპორატიული სესხები	155	281	155	–	591
სამომხმარებლო სესხები	577	156	29	22	784
მცირე ბიზნესის სესხები	99	411	199	–	709
სულ	831	848	383	22	2,084

2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30 დღეზე ნაკლები 2010	31-დან 60 დღემდე 2010	61-დან 90 დღემდე 2010	90 დღეზე მეტი 2010	სულ 2010
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები					
კორპორატიული სესხები	–	–	–	1,176	1,176
სამომხმარებლო სესხები	302	17	6	135	460
მცირე ბიზნესის სესხები	617	119	127	1,705	2,568
სულ	919	136	133	3,016	4,204

2011 წელს „ჯგუფმა“ შეცვალა ვადაგადაცილებულ სესხებზე კოლექტიური გაუფასურების გადანაწილებისადმი მიდგომა, რის შედეგადაც 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული სესხები მთლიანად დარეზერვებულია. აღნიშნულმა ცვლილებამ არ იქონია გავლენა „ჯგუფის“ ფინანსურ მდგომარეობაზე.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის სესხი მიიჩნევა ვადაგადაცილებულად, თუ ანგარიშგების დღისთვის მსესხებელს არ განუხორციელებია საკრედიტო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არცერთი გადახდა. ასეთ შემთხვევაში შესაბამისი საკრედიტო ხელშეკრულების თანახმად მსესხებლისგან მისაღები მთლიანი თანხა, დარიცხული პროცენტისა და საკომისიოს ჩათვლით, უნდა იქნას აღიარებული ვადაგადაცილებულად.

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების გაუფასურება კოლექტიურად შეფასდა. საკრედიტო პორტფელის სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია მე-8 შენიშვნაში.

რესტრუქტურირებული ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულება კლასების მიხედვით

ქვემოთ მოცემული ცხრილი უჩვენებს რესტრუქტურირებული (პროლონგირებული და რეფინანსირებული) ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას კლასის მიხედვით:

	2011	2010
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		
კორპორატიული სესხები	4,846	12,934
მცირე ბიზნესის სესხები	2,484	5,856
სამომხმარებლო სესხები	589	1,320
დეპოზიტით უზრუნველყოფილი სესხები	835	–
სულ	8,754	20,110

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

სესხების გაუფასურების შეფასება

სესხების გაუფასურების შეფასებისას ითვალისწინებენ, მოხდა თუ არა ძირითადი თანხის ან პროცენტის ვადაგადაცილება 90 დღეზე მეტი ხნით ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების შემთხვევაში ან 60 დღეზე მეტი ხნით – იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების შემთხვევაში; გარდა ამისა, ყურადღება ექცევა ნებისმიერ სირთულეს კონტრაგენტის კრედიტუნარიანობაში, აგრეთვე, თავდაპირველი ხელშეკრულების დარღვევის ფაქტს. გაუფასურების შეფასებას “ჯგუფი” ახორციელებს ორნაირი მეთოდით – გაუფასურების რეზერვის ინდივიდუალურად და კოლექტიურად შეფასება.

ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვი

თითოეული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხისთვის “ჯგუფი” ცალკე განსაზღვრავს შესაფერის რეზერვს. რეზერვის ოდენობის განსაზღვრისას ხდება ხდება შემდეგის გათვალისწინება: კონტრაგენტის ბიზნეს-გეგმის მდგრადობა, ფინანსური პრობლემის გამოსწორების უნარი, დაგეგმილი შემოსავლები და დივიდენდების გადახდა გაკონტრირების შემთხვევაში, სხვა ფინანსური მხარდაჭერის მიღების შესაძლებლობა, უზრუნველყოფის საგნის სარეალიზაციო ღირებულება და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ვადაიანობა. გაუფასურების ხარჯები ფასდება ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გაუთვალისწინებელი მიზეზები მოითხოვს უფრო დეტალურ ყურადღებას.

კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვი

რეზერვების კოლექტიური შეფასების მეთოდი გამოიყენება კლიენტებზე გაცემული იმ სესხებისა და ავანსების შემთხვევაში, რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი (სამომხმარებლო და მცირე ბიზნესის კრედიტების ჩათვლით) ან ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხებისათვის, რომლებზედაც არ ფიქსირდება ინდივიდუალური გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. რეზერვები ფასდება ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღისათვის და თითოეული პორტფელი განიხილება დამოუკიდებლად.

კოლექტიური შეფასების მეთოდი ითვალისწინებს იმ გაუფასურებასაც, რომელიც წარმოდგენილია პორტფელში, თუმცა მისი ობიექტური მტკიცებულება ინდივიდუალური შეფასების დროს არ ჩანს. გაუფასურებით მიღებული ზარალი დგინდება შემდეგი სახის ინფორმაციაზე დაყრდნობით: მოცემულ პორტფელზე წარსულში განცდილი დანაკარგები, მიმდინარე ეკონომიკური მდგომარეობა, დროის მონაკვეთის ხანგრძლივობა სესხის ვადაგადაცილებულად აღიარებიდან მის გაუფასურებულად გამოცხადებამდე, აგრეთვე, გაუფასურების შემდგომ მოსალოდნელი მისაღები და ამოღებული თანხები. ადგილობრივი ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია განსაზღვროს დროის ის პერიოდი, რომლის შემდეგაც სესხი გაუფასურებულად გამოცხადდება. ზემოაღნიშნული პერიოდის ხანგრძლივობამ შეიძლება ერთი წელიც შეადგინოს. გაუფასურების რეზერვის შესაბამისობას “ჯგუფის” მთლიან პოლიტიკასთან ამოწმებს რისკების მართვის განყოფილება.

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

“ჯგუფის” ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	2011				2010			
	საქართველო	გუთო	დსთ და სხვა უცხოური ქვეყნები	სულ	საქართველო	გუთო	დსთ და სხვა უცხოური ქვეყნები	სულ
აქტივები:								
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	36,340	12,068	899	49,307	29,749	7,868	371	37,988
მოთხოვნები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	28,585	1,294	–	29,879	10,965	618	–	11,583
კლიენტებზე გაცემული სესხები და აგანსები	267,606	–	–	267,606	200,458	–	–	200,458
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები								
- გასაყიდად არსებული დაფარვის ვალდებულებები	3,037	–	–	3,037	94	–	–	94
ფლობილი	8,486	–	–	8,486	31,382	–	–	31,382
სხვა აქტივები	815	–	–	815	869	–	15	884
	344,869	13,362	899	359,130	273,517	8,486	386	282,389
ვალდებულებები:								
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების წინაშე	56	63	40,570	40,689	103	31	5,510	5,644
ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე	164,839	11,753	5,276	181,868	165,702	10,537	4,337	180,576
სხვა ნასესხები სახსრები	–	42,284	58,523	100,807	–	27,798	35,878	63,676
სუბორდინირებული სესხი	–	–	20,295	20,295	–	–	21,534	21,534
სხვა ვალდებულებები	7,496	68	624	8,188	5,594	72	66	5,732
	172,391	54,168	125,288	351,847	171,399	38,438	67,325	277,162
წმინდა აქტივები/(ვალდებულებები)	172,478	(40,806)	(124,389)	7,283	102,955	29,952	66,939	6,064
წმინდა ფინანსური ვალდებულებები	45,265	6,949	1,787	54,001	34,689	355	53	35,097

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ “ჯგუფი” ვერ შეძლებს გადახდის ვალდებულებების შესრულებას, რომლებიც წარმოეშობა ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში. ამ რისკის შეზღუდვის მიზნით, “ჯგუფის” ხელმძღვანელობა, ძირითადი სადეპოზიტო ბაზის გარდა, იყენებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ წყაროებს, მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის მიხედვით, და ყოველდღიურ ზედამხედველობას უწევს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ვასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალლიკვიდური უზრუნველყოფის საგნები, რომლებიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი ფინანსირებისათვის.

“ჯგუფი” ფლობს სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების პორტფელს, რომლის უზრუნველყოფითაც საჭიროების შემთხვევაში, შესაძლებელია “სებ”-იდან სახსრების მოზიდვა. “ჯგუფი” ასევე ფლობს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც შეუძლია გამოიყენოს ლიკვიდურობის მიზნით.

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

“ბანკი” აფასებს და მართავს ლიკვიდურობის პოზიციას ცალკე აღებული კოეფიციენტების მიხედვით, რომლებიც დაწესებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის (“სებ”) მიერ. 31 დეკემბრისათვის კოეფიციენტები შემდეგი მნიშვნელობებით აღირიცხებოდა:

	2011	2010
ლკ- საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი (ლიკვიდური აქტივების საშუალო თვიური მოცულობა/ვალდებულებების საშუალო თვიური მოცულობა)	32%	42%

2011-ში საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტის მინიმალური ლიმიტი იყო 30% (2010: 30%).

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადის მიხედვით

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია “ჯგუფის” ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელშეკრულების თანახმად არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღირიცხულია იმ დაშვებით, რომ შეტყობინება დაუყოვნებლივ უნდა. თუმცა, “ჯგუფი” თვლის, რომ კლიენტთა უმრავლესობა არ მოითხოვს ვადაზე ადრე დაფარვას და, ამდენად, ცხრილი არ მოიცავს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების ნაკადს, რომლებიც მითითებულია “ჯგუფის” დეპოზიტების შენარჩუნების ისტორიის მიხედვით.

ფინანსური ვალდებულებები 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1 დან 3					სულ
	მოთხოვნამდე და 1 თვის ჩათვლით	1 თვის ჩათვლით	3 იდან 6 თვის ჩათვლით	6 თვიდან 1 წლის ჩათვლით	1 წელზე მეტ	
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების წინაშე	24,035	17,061	-	-	-	41,096
ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე	120,234	17,199	15,575	24,983	7,734	185,725
სხვა ნასესხები სახსრები	11,494	9,256	18,014	24,749	45,440	108,953
სუბორდინირებული სესხი	350	247	346	700	25,344	26,987
სხვა ვალდებულებები	3,205	2,070	154	2,759	-	8,188
მთლიანი არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	159,318	45,833	34,089	53,191	78,518	370,949

ფინანსური ვალდებულებები 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1 დან 3					სულ
	მოთხოვნამდე და 1 თვის ჩათვლით	1 თვის ჩათვლით	3 იდან 6 თვის ჩათვლით	6 თვიდან 1 წლის ჩათვლით	1 წელზე მეტ	
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების წინაშე	321	55	5,372	-	-	5,748
ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე	109,747	25,793	14,306	16,537	18,860	185,243
სხვა ნასესხები სახსრები	2,190	2,704	5,009	38,490	19,015	67,408
სუბორდინირებული სესხი	363	-	363	725	28,529	29,980
სხვა ვალდებულებები	2,239	2,731	152	589	21	5,732
მთლიანი არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	114,860	31,283	25,202	56,341	66,425	294,111

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

წინამდებარე ცხრილი წარმოადგენს პირობით ვალდებულებებს ბალანსის შედგენის დღიდან საკონტრაქტო ვადის გასვლამდე:

	<i>მოთხოვნამდე და 1 თვის ჩათვლით</i>	<i>1 დან 3 თვის ჩათვლით</i>	<i>3 იდან 6 თვის ჩათვლით</i>	<i>6 თვიდან 1 წლის ჩათვლით</i>	<i>1 წელზე მეტი</i>	<i>სულ</i>
2011	9,127	5,221	9,605	10,245	19,803	54,001
2010	5,751	3,659	3,476	12,604	9,607	35,097

“ჯგუფი” თვლის, რომ პირობითი ვალდებულებების დიდი ნაწილი არ განადგვობს საკონტრაქტო ვადის გასვლამდე.

“ჯგუფის” ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ დაფინანსების ასეთ დონეს “ჯგუფი” შეინარჩუნებს ახლო მომავლის განმავლობაში, ხოლო თანხების განადგობის შემთხვევაში კი “ჯგუფი” მიიღებს წინასწარ შეტყობინებას ისე, რომ “ჯგუფმა” მოახერხოს ლიკვიდური აქტივების რეალიზაცია და უზრუნველყოს გადახდა.

განადგობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიული სტაბილურობის მახვენებლებს. მათი ლიკვიდაცია უფრო გრძელვადიანი იყო, ვიდრე ეს ცხრილებშია მითითებული. აღნიშნული ნაშთები შესულია ზემოთ არსებული ცხრილის “მოთხოვნამდე და 1 თვის ჩათვლით” კატეგორიაში.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულებების ან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ცვლილების შედეგად, რაც გამოწვეულია საპროცენტო განაკვეთებისა, სავალუტო კურსის რყევით ასევე კაპიტალური ინვესტიციების ფასების ცვლილებით უცხოური ვალუტის კონცენტრაციის გარდა, “ჯგუფის” წინაშე არ არსებობს რაიმე სახის მნიშვნელოვანი საბაზრო რისკის კონცენტრაცია.

საბაზრო რისკი – სავაჭრო

ღირექვორთა საბჭომ დააწესა მისაღები რისკის ლიმიტები. “ჯგუფის” საქმიანობა საბაზრო რისკის ფარგლებში შემოიფარგლება ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერთიფიკატების ოპერაციებით, საქართველოს ფინანსთა მინისტროს სახაზინოთამასუქებით, სადეპოზიტო სერთიფიკატების ოპერაციებით, აგრეთვე, ბანკთა შორის სესხებითა და დეპოზიტებით და საბირჟო ოპერაციებით. საბაზრო ფინანსური ინსტრუმენტები, მაგალითად, წარმოებულები და საპროცენტო განაკვეთები არ გამოიყენება.

საბაზრო რისკი – არასავაჭრო

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთებთან დაკავშირებული რისკი წარმოიშობა იმ შემთხვევაში, თუ საპროცენტო განაკვეთები გავლენას ახდენს მომავალ ფულად ნაკადებზე ან ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე. მოცემული ცხრილი ასახავს “ჯგუფის” კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების მკონობელობას საპროცენტო განაკვეთის მოსალოდნელ ცვლილებაზე, როდესაც სხვა ცვლადები უცვლელია.

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძობელობა მიუთითებს იმაზე, თუ რა ზეგავლენას ახდენს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილება ერთი წლის წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე, იმ დაშვებაზე დაყრდნობით, რომ შემოსავლის მრუდი პარალელურად გადაადგილდება.

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი (გაგრძელება)

ვალუტა	საბაზისო ერთეულის ზრდა 2011 წლის განმავლობაში	მგრძობელობა მოგებაზე დაბეგვრამდე 2011 წლის განმავლობაში
აშშ დოლარი	0.06%	(36)
აშშ დოლარი	(0.06%)	36

ვალუტა	საბაზისო ერთეულის ზრდა 2010 წლის განმავლობაში	მგრძობელობა მოგებაზე დაბეგვრამდე 2010 წლის განმავლობაში
აშშ დოლარი	0.66%	(281)
აშშ დოლარი	(0.66%)	281

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა სავალუტო გაცვლითი კურსის ცვლილებისას, რაც გავლენას ახდენს “ჯგუფის” ფინანსურ ინსტრუმენტებზე. დირექტორთა საბჭო ადგენს რისკის ლიმიტებს ვალუტების მიხედვით. აღნიშნული ლიმიტები შესაბამისობაშია „სეპ“-ის მიერ დადგენილ ნორმებთან. პოზიციის ზედამხედველობა წარმოებს ყოველდღიურად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში მითითებულია ვალუტები, რომლებშიც ძირითადად გამოხატულია “ჯგუფის” არასაბაზრო ფინანსური აქტივები, ვალდებულებები და პროგნოზირებადი ფულადი სახსრების ნაკადები 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ანალიზის დროს, ფასდება უცხოური ვალუტის ლარის მიმართ კურსის ცვლილების ეფექტი, როდესაც კონსოლიდირებული ანგარიშგების ყველა სხვა პირობა უცვლელია (სავალუტო კურსის მიმართ მგრძობიარე ფინანსური აქტივებსა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების გამო). სხვა სრული კონსოლიდირებული შემოსავალი არ განსხვავდება ეფექტისგან კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე. ცხრილში უარყოფითი მანვენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებასა და სხვა სრულ კონსოლიდირებულ შემოსავალში, ხოლო დადებითი მანვენებელი კი ასახავს პოტენციურ წმინდა ზრდას.

ვალუტა	% ზრდა უცხოურ ვალუტაში 2011 წლის განმავლობაში	ეფექტი მოგებაზე დაბეგვრამდე 2011	% ზრდა უცხოურ ვალუტაში 2010 წლის განმავლობაში	ეფექტი მოგებაზე დაბეგვრამდე 2010
აშშ დოლარი	(5.8%)	(167)	5.17%	38
ევრო	(7.56%)	6	(2.07%)	-

ვალუტა	% შემცირება უცხოურ ვალუტაში 2011 წლის განმავლობაში	ეფექტი მოგებაზე დაბეგვრამდე 2011	% შემცირება უცხოურ ვალუტაში 2010 წლის	ეფექტი მოგებაზე დაბეგვრამდე 2010
აშშ დოლარი	5.8%	167	(5.17%)	(38)
ევრო	7.56%	(6)	2.07%	-

22. რისკების მართვა (გაგრძელება)

წინასწარი გადახდების რისკი

წინასწარი გადახდების რისკი წარმოადგენს “ჯგუფის” ფინანსური ზარალის რისკს, როდესაც “ჯგუფის” კლიენტები ან კონტრაგენტები იხდიან, ან თხოულობენ გადახდას მოსალოდნელ პერიოდზე ადრე, ან გვიან. მაგალითად, ფიქსირებული განაკვეთის იპოთეკა საპროცენტო განაკვეთების შემცირების შემთხვევაში.

ეფექტი ერთი წლის დაუბეგრავ მოგებასა და კაპიტალზე იმ შემთხვევაში, თუ წლის დასაწყისში წინასწარ უნდა იქნეს გადახდილი გადასახდელი ფინანსური ინსტრუმენტების 10%, ხოლო ყველა სხვა ცვლადი უცვლელია, შემდგენაირად ჩამოყალიბდება:

	<i>ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე</i>
2011	4,910
2010	4,200

ოპერაციული რისკი

ოპერაციული რისკი წარმოადგენს რისკს, რომელიც წარმოიშობა როგორც სისტემური და ადამიანური შეცდომების შედეგად, ასევე, თაღლითობისა და გარე ფაქტორების ზემოქმედებით. არასათანადო კონტროლის დროს, ოპერაციულმა რისკმა შესაძლებელია ზიანი მიაყენოს რეპუტაციას, გაართულოს სამართლებრივი და მარეგულირებელი ასპექტები, რაც, საბოლოო ჯამში, გამოიწვევს ფინანსურ ზარალს. “ჯგუფი” ვერ აიცილებს ყველანაირი სახის ოპერაციულ რისკს, მაგრამ კონტროლის მექანიზმისა და პოტენციურ რისკებზე რეაგირების მეშვეობით, “ჯგუფს” აქვს შესაძლებლობა, მართოს რისკები. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების ეფექტურ გადანაწილებას, შედწევალობის, ავტორიზაციისა და გადასინჯვის პროცედურებს, თანამშრომლების სპეციალიზირებასა და შიდა აუდიტს.

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, “ჯგუფმა” შეიძინა თაღლითობის შემთხვევების დაზღვევა სადაზღვევო პრემიით 835 ლარის ოდენობით (2010–886).

23. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

“ჯგუფი” იყენებს შემდეგ იერარქიას ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისა და წარდგენისათვის:

- ▶ დონე 1: იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული (არაკორექტირებული) ფასები აქტიურ ბაზარზე;
- ▶ დონე 2: სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისათვის აუცილებელი მონაცემები, გაცხადებულია პირდაპირ ან ირიბად;
- ▶ დონე 3: სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისათვის აუცილებელი მონაცემები, არ ეფუძნებიან გაცხადებულ საბაზრო მონაცემებს.

23. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია „ჯგუფის“ ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებების შედარება, რომლებიც ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში არ არის ასახული სამართლიანი ღირებულებით. ცხრილი არ მოიცავს ისეთ მუხლებს, რომელთა სამართლიანი ღირებულება მიახლოებულია მის საბალანსო ღირებულებასთან, როგორცაა ლიკვიდური ან მოკლევადიანი (3 თვემდე ვადის ან მცურავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე) ინსტრუმენტები.

	საბალანსო ღირებულება 2011	სამართლი- ანი ღირებულება 2011	აუღიარებელი მოგება (ზარალი) 2011	საბალანსო ღირებულება 2010	სამართლიანი ღირებულება 2010	აუღიარე- ბელი მოგება (ზარალი) 2010
ფინანსური აქტივები						
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	267,606	273,075	5,469	200,458	204,453	3,995
დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8,486	8,585	99	31,382	31,382	–
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები შეანაბრეთა წინაშე	181,868	182,208	(340)	180,576	181,529	(953)
სხვა ნასესხები სახსრები	100,807	98,006	2,801	63,676	60,542	3,134
სამართლიანი ღირებულების მთლიანი აუღიარებელი ცვლილება			8,029			6,176

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით ან აქვთ მცირე რისკი (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება დგინდება იდენტურ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთსა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. ფიქსირებული განაკვეთის მქონე დეპოზიტის სამართლიანი ღირებულება გამომდინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის სესხებისათვის.

24. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აქტივები და ვალდებულებები 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მათი გადახდის ვადის მიხედვით. „ბანკის“ ფინანსური ვალდებულებების განადგობის ვადიანობის მიხედვით ანალიზის სანახავად მიმართეთ შენიშვნას №22.

გეპის ანალიზის წარდგენისა და „ჯგუფის“ ლიკვიდურობის რისკის მართვის შემდეგი ძირითადი პრინციპები ეფუძნება საქართველოს ეროვნული ბანკის მეთოდების ერთობლიობასა და „ბანკის“ პრაქტიკას:

- ▶ ნაღდი ფული და მისი ექვივალენტი წარმოადგენს მაღალი ლიკვიდურობის აქტივებს და კლასიფიცირებულია როგორც “მოთხოვნამდე, 1 თვემდე ან ნაკლები.”
- ▶ დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები კლასიფიცირებულია დაფარვამდე დარჩენილი ვადის მოხედვით.
- ▶ კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, ბანკებისგან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხა, სხვა აქტივები, ბანკებისთვის და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებისთვის გადასახდელი თანხა, სხვა ნასესხები სახსრები და ვალდებულებები ჩართულია გეპის ანალიზის ცხრილში ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ დაფარვამდე დარჩენილ ვადაზე დაყრდნობით.
- ▶ კლიენტთა დეპოზიტების დივერსიფიცირება დეპოზიტორთა რაოდენობისა და ტიპის მიხედვით და „ჯგუფის“ გამოცდილება მიუთითებს, რომ აღნიშნული ანგარიშები და დეპოზიტები წარმოადგენს დაფინანსების გრძელვადიან და სტაბილურ წყაროს, აქედან გამომდინარე ისინი განთავსებულია გეპის ანალიზის ცხრილში მითითებული სახსრების გადინების სავარაუდო დროის მიხედვით „ჯგუფის“ მიერ წინა პერიოდების დროს დაგროვილი სტატისტიკური მონაცემისა და მიმდინარე ანგარიშების ნაშთების „სტაბილურ ნაწილთან“ დაკავშირებით ვარაუდის საფუძველზე. შესაბამისი მეთოდი 2011 წელს იქნა მიღებული; შესაბამისად გადაანგარიშდა შედარებითი მონაცემი 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

2011

	მოთხოვნამდე და 1 თვის ჩათვლით	1 დან 3 თვის ჩათვლით	3 დან 6 თვის ჩათვლით	6 თვიდან 1 წლის ჩათვლით	1 წელზე მეტი	ვადაგადაცილებული	გაურკვეველი ვადის	სულ
ფინანსური აქტივები								
ნაღდი ფული და ფულადი ექვივალენტები	49,307	-	-	-	-	-	-	49,307
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ მომხმარებლებზე	6,557	5,536	4,236	6,860	6,690	-	-	29,879
გაცემული ავანსები და სესხები	26,916	45,312	32,444	51,185	110,473	1,276	-	267,606
შაინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	1,966	-	-	1,017	-	54	3,037
დაფარვის ვადამდე ფლობილი	1,993	2,460	-	4,033	-	-	-	8,486
სხვააქტივები	792	7	7	4	5	-	-	815
სულ	85,565	55,281	36,687	62,082	118,185	1,276	54	359,130
ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების წინაშე	23,850	16,839	-	-	-	-	-	40,689
ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე	41,596	20,352	20,103	23,904	75,913	-	-	181,868
სხვა ნასესხები	10,896	8,051	16,963	23,363	41,534	-	-	100,807
სუბორდინირების სესხები	251	-	-	-	20,044	-	-	20,295
სხვა ვალდებულებები	3,205	2,070	154	2,759	-	-	-	8,188
სულ	79,798	47,312	37,220	50,026	137,491	-	-	351,847
წმინდა	5,767	7,969	(533)	12,056	(19,306)	1,276	54	7,283
კუმულატიური გეპი	5,767	13,736	13,203	25,259	5,953	7,229	7,283	

24. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

	2010							სულ
	მთხოვნამდე და 1 თვის ჩათვლით	1 დან 3 თვის ჩათვლით	3 დან 6 თვის ჩათვლით	6 თვიდან 1 წლის ჩათვლით	1 წელზე მეტი	ვადგადაცილებული	გაურკვეველი ვადის	
ფინანსური აქტივები								
ნაღდი ფული და ფულადი ეკვივალენტები მოთხოვნები	37,988	-	-	-	-	-	-	37,988
საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ მომხმარებლებზე გაცემული ავანსები და სესხები	5,282	712	822	2,989	1,778	-	-	11,583
შაინფესტიციო ფასიანი ქაღალდები	13,477	20,830	18,901	18,511	126,483	2,256	-	200,458
გასაყიდად არსებული დაფარვის ვადამდე ფლობილი სხვააქტივები	-	-	-	-	-	-	94	94
	4,992	10,856	2,363	9,128	4,043	-	-	31,382
	858	15	3	-	8	-	-	884
სულ	62,596	32,413	22,089	30,629	132,312	2,256	94	282,389
ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების წინაშე	321	5	5,318	-	-	-	-	5,644
ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე	46,924	16,432	18,650	15,737	82,833	-	-	180,576
სხვა ნასესხები	2,190	1,821	3,628	37,927	18,110	-	-	63,676
სახსრები	260	-	-	-	21,274	-	-	21,534
სუბორდინირებულის სხვა ვალდებულებები	2,239	2,731	152	589	21	-	-	5,732
სულ	51,934	20,989	27,748	54,253	122,238	-	-	277,162
წმინდა	10,662	11,424	(5,659)	(23,624)	10,074	2,256	94	5,227
კუმულატიური გეპი	10,662	22,086	16,427	(7,197)	2,877	5,133	5,227	-

24. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

“მშობელი ბანკისგან” 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: “ჯგუფმა” მიიღო შემდეგი ოდენობის თანხები 119,385 ლარი (2010: 62,921 ლარი). “ჯგუფის” ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ დაფინანსების ასეთ დონეს “ჯგუფი” შეინარჩუნებს ახლო მომავლის განმავლობაში, ხოლო თანხების გატანის შემთხვევაში კი “ჯგუფს” მიეცემა წინასწარი შეტყობინება ისე, რომ “ჯგუფმა” მოახერხოს ლიკვიდური აქტივების რეალიზაცია და უზრუნველყოს გადახდა.

გრძელავადიანი სესხები ძირითადად არ არის ხელმისაწვდომი საქართველოში. მიუხედავად ამ ფაქტისა, ქართული ბაზარი უზრუნველყოფს მსურველებს მოკლევადიანი სესხებით, რომლებიც ადვილად განახლებადია. ამდენად, აქტივების ვადიანობა, რომელიც ზემოთ არის მოცემული, შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური ვადიანობისგან.

25. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეთა შორის განხორციელებული ტრანზაქციების ბალანსი შემდეგნაირია:

	2011			2010		
	“მშობელი ბანკი”	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	ხელმძღვანელების მთავარი წარმომადგენლები	“მშობელი ბანკი”	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	ხელმძღვანელების მთავარი წარმომადგენლები
ნაღდი ფული და ფულადი ეკვივალენტები კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები, მთლიანი	700	3,828	–	69	3,480	–
სხვა აქტივები	–	–	26	–	23,397	13
ვალდებულებები ბანკებისა და საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების წინაშე (შენიშვნა 14)	–	–	–	15	–	–
ვალდებულებები მენაბრეთა წინაშე	40,567	2	–	5,509	–	–
სხვა ნასესხები სახსრები (შენიშვნა 16)	–	7,067	302	–	6,245	381
სუბორდინირებული სესხი	58,823	–	–	35,878	–	–
სხვა ვალდებულებები	20,295	–	–	21,534	–	–
	624	–	1,514	66	–	945

საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ – ისეთი საწარმოებია, რომლებიც პირდაპირ ან ირიბად, ერთი ან რამოდენიმე შუამავლით იმართებიან ან კონტროლდებიან ან “ბანკთან” ერთად იმყოფებიან საერთო კონტროლ ქვეშ (მათ შორის შვილობილი და მასთან დაკავშირებული კომპანიები და პოლინგური კომპანიები). წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში საერთო კონტროლ ქვეშ მყოფი იურიდიული პირები მოიცავს იურიდიულ პირებს, რომლებიც არიან ვითობი ჯგუფის წევრები და აგრეთვე სხვა იურიდიულ პირებს, რომლებიც კონტროლდებიან რუსეთის ფედერაციის მიერ.

25. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2005 წლის 25 ოქტომბერს “ჯგუფმა” “მშობელ ბანკთან” დადო ხელშეკრულება სუბორდინირებული სესხის - 12,000 ათასი აშშ დოლარის საერთო ღირებულებით, გამოყოფის თაობაზე. საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრა ლიბორ +6%-ის დონეზე, პროცენტის გადახდები წარმოებს კვარტალურად. შესხის გადახდის ვადა განისაზღვრა 2016 წლის 26 ოქტომბრამდე ვითობის ჯგუფის ლიკვიდაციის შემთხვევაში, სესხის დაფარვა მოხდება მხოლოდ “ბანკის” ძირითადი კრედიტორების წინაშე არსებული ვალდებულებების დაფარვის შემდგომ.

31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობისთვის გადასახდელი ბონუსები ჯამურად შეადგენს 1,451 ლარს (2010: 900 ლარს), ხოლო გასაცემი საშვებულებო ხელფასი 63 ლარს (2010: 45)

დაკავშირებულ მხარეებთან წარმოებული ტრანზაქციების მოგება და ზარალი მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

	2011			2010		
	“მშობელი ბანკი”	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	ხელმძღვანელობის მთავარი წარმომადგენლები	“მშობელი ბანკი”	საწარმოები საერთო კონტროლის ქვეშ	ხელმძღვანელობის მთავარი წარმომადგენლები
საპროცენტო შემოსავალი	-	404	4	-	3,033	5
საპროცენტო ხარჯი	(4,496)	(319)	(48)	(11,060)	(383)	(13)
საკომისიო შემოსავალი	-	34	-	-	18	-
საკომისიო ხარჯი	(1)	(49)	-	(1)	(52)	-
წმინდა მოგება/(ზარალი) უცხოური ვალუტით გაჭრობიდან	(565)	127	5	2,479	143	5

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობის მთავარი რგოლი შედგებოდა 5 სამეთვალყურეო საბჭოს წევრისგან და 5 დირექტორატის წევრისგან.

2011 და 2010 წლებში “ჯგუფს” სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებთან მნიშვნელოვანი ოპერაციები არ ჰქონია.

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობის მთავარი წარმომადგენლების ანაზღაურება მოიცავდა ხელფასებს, ბონუსებს და სხვა კომპენსაციებს 3,231 ლარის ოდენობით (2010: 2,157 ლარი)

26. კაპიტალის ადეკვატურობა

“ბანკი” ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. “ბანკის” კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა მეთოდით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

“ბანკის” კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა კაპიტალის დადგენილ მოთხოვნებთან, აგრეთვე, “ბანკის” მიერ ძლიერი საკრედიტო რეიტინგისა და ჯანსაღი კაპიტალის კოეფიციენტების შენარჩუნება წარმატებული ბიზნესის წარმოებისა და აქციონერთათვის დამატებითი ღირებულების უზრუნველსაყოფად.

“ბანკი” მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების, ან დაკორექტორების მიზნით, “ბანკმა” შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით. წინა წლებიდან “ბანკის” მიზნები, სტრატეგია და პროცედურები არ შეცვლილა.

26. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

საზედამხედველო კაპიტალი შედგება პირველადი კაპიტალისაგან, რომელიც, შედგება აქციებისაგან, სარეზერვო ფონდისა და გაუნაწილებელი მოგებისაგან გარდა მიმდინარე წლის მოგების/ზარალი, მინუს „ბანკის“ საწესდებო კაპიტალში ასახული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან გადატანილი თანხა და არამატერიალური აქტივები. საზედამხედველო კაპიტალის მეორე კომპონენტი მეორადი კაპიტალია, სადაც შედის მიმდინარე წლის მოგება/ზარალი, საერთო რეზერვები (არაუმეტეს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-ისა) და სუბორდინირებული გრძელვადიანი სესხი.

საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნით “ბანკი” ვალდებულია შეინარჩუნოს მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი რისკებთან შეწონილი აქტივების 12%-ის ოდენობით, რაც გამოითვლება საქართველოს ეროვნული ბანკის კანონმდებლობის საფუძველზე. 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით “ბანკის”, ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად გამოთვლილი კაპიტალის ადეკვატურობის სავალდებულო კოეფიციენტი იყო 16.19% (2010: 22.88%).

2011 და 2010 წლის მდგომარეობით სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად გამოთვლილი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი შესაბამისობაში იყო სებ-ის ნორმატიულ მოთხოვნებთან.

ბაზელ I-ს შესაბამისად და “სებ“-ის მოთხოვნების გათვალისწინებით გამოთვლილი კაპიტალის ადეკვატურობა შემდეგია:

	<i>2011</i>	<i>2010</i>
პირველადი კაპიტალი	59,492	75,074
მეორადი კაპიტალი	26,392	6,624
სულ რეგულირებადი კაპიტალი კოეფიციენტის გამოთვლის მიზნებისათვის	85,884	81,698
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	510,738	338,068
კაპიტალის ადეკვატურობის მაჩვენებელი	16.82%	24.17%